

Pbàrɔmà tò Pòlò andí bhàrɔwà Yàrí bhàrɔwà ò ì nòtù ádròdrǒ dhu tí dhu

Yàrí bhàrɔwà nandí ní Pòlò, Yèsù Krístò bhà uvitatále. Kándí ka Kòritò tó kigò ǒ ndì ndí'ì, Àkayà tó pbìrì ò rórò, mbèmbè imbò kumì dòná àrùbhù nà ato údà Yèsù ka kúgù dhu-dzidǒ rórò. Ròmà tó kigò ní'ì inzà kàpè àrà àhɔ ònà angyi kigò (15.22-24).

Ndi kigò ǒ pbàkrístò nóongónà 'undu dhèdhèrò idza ǒ (16.5,10-11,14-15). Ní Pòlò andí yàrí bhàrɔwà kóró ì pbàkrístò tò. Ka kìrè nga Pèndèkòtè-idhò ǒ ì nɔgèrè 'à'ù Yèsù Pbàyàhúdí rɔngbe ndi kànísá Ròmà, ndirò ngàtsi nǐ yà Pòlò ùtì ɔvòya Pbàrɔmà 16 ò ale nzínzì ǒ atdídhéná ale rɔngbe ndi ka.

Wemberè tí Yèsù ná'ù Ròmà tó kigò ǒ ale nzínzì ǒ, ábhǒ ale ní'ì Pbàyàhúdí. Pbétù, Pòlò rǐ pbìndà bhàrɔwà àndí rò, ndi Yèsù ná'ù inzǐ ní pbàyàhúdí-bvɔ náasè ndi atdíðù Yèsù ná'ù Pbàyàhúdí-bvɔ dòná.

Kándí yàrí bhàrɔwà ìbhɔ dhu-okú dò rò: (1) Kàgàwà arí kóró ale yà Yèsù Krístò ná'ù nígǔ nǐ kàbhà ádrɔngbǎnga tó ɔbi tó Ídzi Màkǔrù núdhè ndì ndí dhu (1.16-17), (2) Ròmà tó kigò ò ndì ndàrà nǐ pbìndà abhi nóvɔ ndì ndí ndí kigò ǒ bhà tò dhu (15.22-29), (3) ndirò, Spàniyà tó pbìrì

ò ndì ndàrà nǐ pbìndà abhi tò kà rǐ m̀dz̀nà ònzi abádhí-fó dhu (15.24).

Bhàr̀wà-nỳtì ka kòhù tí dhu

- Bhàr̀wà-dòkpa (1.1-17).
- Kàgàwà arí ìndrǔ òzè obhónángatále tí a'uta-otù ǒ dhu (1.18-4.25).
- Kàgàwà bhà ǪlǪlǪ-Alafí ǹẁẁ wà mùkrístò pbìndà ípìr̀ng̀a-ayí, yà nzérenge í'ì obì nà kà-dǒ nǐ ǒfò ǒ rò. Ndirò, mùkrístò mà rǎdù òko màr̀ng̀à ǒ Kàgàwà mànà Yèsù Krístò ndì ndá'ù dhu-otù-ǒ, kà rǎdù í'ì ípìr̀ng̀a-owátá nà (5-8).
- Kàgàwà udhé ndì ndonzi tí pbìndà ale Pbàisràyélí tò, ndirò ìnzǐ ní Pbàyàhúdí tò dhu (9-11).
- Kàgàwà bhà ale àkǎnà 'ònzì ìnzǐ ì í ìngyě ró rò dhu (12-15).
- Bhàr̀wà rǐku dòná rò ovita (16).

Pòlò rǐ Ròmà tó kigò ǒ pbàkrístò nóvì dhu (Tit 1.1-4)

¹ Ǫma Pòlò, Yèsù Krístò bhà ìnɔ-akpà ní ndi yàrí bhàr̀wà ma màndí. Kàgàwà ánzi ma mi'ì Yèsù bhà uvitatále tí, ndàdù m̀p̀ì ndíní ma m̀nɔ tí pbìndà Ídzì M̀k̀r̀r̀ ìndrǔ tò.

² Ndi Ídzì M̀k̀r̀r̀ tó làká kǎkò angyangyi pbìndà pbànábí-otù ǒ ǪlǪlǪ-Andítá ò*.

³ Ndi M̀k̀r̀r̀ r̀t̀e dòná ale ní kà t'Ídhùnà, yà ádr̀ng̀bǎ kamà Dàwudì-dhú nzínzi ǒ ka k̀g̀u ìndrǔ tó ǒfò ǒ ale.

* **1:2** 1.2 Ǫsa 52.7; 61.1-3

⁴ Ndirò, Hlǎ-Alafí nítè ka ádrùngbǎnga tó obi nyú nà Kàgàwà t'Ídhùnà tí, yà kǎngbè ndì òvèbvù rò dhu-otù ǒ. Ndi kà t'Ídhùnà ní àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò.

⁵ Ndi Krístò-otù ǒ, mǎ mábà Kàgàwà bhà ídzìnga mǐ'ì uvitatále tí, ndínǐ mǎ mabhù tí kǒvò kilè, yà mǎ mí kóró pbìrì ǒ ale ùnda rà'ù ka, ràdù kífù dhu-otù ǒ.

⁶ Nyǐ mà átò, nyǐ ní i ale nzínzi ǒ ale, yà Kàgàwà únzi nyǐ ndínǐ nyǐ nyǐ'ì tí Yèsù Krístò bhà ale tí rò.

⁷ Ma màndí dhu fùkù kóró yà atdíǒ Kàgàwà ózè nyǐ, nyǎdù ì'ì Rómà tó kigò ǒ rò. Kǎnzi nyǐ nyǐ'ì pbìndà ale tí. Ní ndi àlě t'Ábanà Kàgàwà mà, àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò mànà náká 'àso nyǐ, 'adù nyǎbhu nyòkò màrùngà ǒ.

Pɔlò òzè ndàrà Rómà ǒ pbàkrístò-ngbò àla dhu (Róm 15.23-32; 1Tè 1.1-3; 3.7-13)

⁸ Wemberè tí, ma màbhu òtsò pbàkà Kàgàwà tò okúkù dò rò kóró, Yèsù Krístò-òvò rǒ, fùkú a'uta tó màkǔrù núndò ndì yà adzi ǒ kóró ngari ònǎ nídhunǐ.

⁹ Ndi Kàgàwà, yà ma marí kàsǔna ònzi kóró afídu nà kà t'Ídhùnà bhà Ídzi Màkǔrù t'únòta-otù ǒ ale, ní ndi yàrí dhu tó ngàmbi: ma marí nyǐrè bìlìnganà,

¹⁰ kóró kàsùmì ǒ ma mí mitsò rò. Ma mí mitsò, Kàgàwà òzè nǐ, kà ràngbe otu idù marà àhu bvùkù inzà òtrò idho ǒ.

¹¹ Obhó tí, atdyúdu rǐ'ì atdíǒ mala ngbòkù, ndínǐ ma mabhù tí Hlǎ-Alafí bhà rò rírà perè fùkù, nyǎdù obi òtsì fùkú a'uta ǒ.

¹² Kà-tì ní, bvùkù ma mára àhụ rò, ma mí afíku àbhù ròtsì obi pbàkà a'uta nǐ, ndíní nyí nyadù tí afídu àbhụ ròtsì obi átò fùkú a'uta nǐ.

Ídzi Mākūrù ní Kàgàwà arí indrū ìgǔ nǐ obi dhu

¹³ Àbanǎnzó, ma mòzè nyǎni dhu: ibí-gùna nyú ma rúbhì dhu ùdhe rǒ marà fūràbvù, ndíní pbàkà kasu nódhì tí itse abho nzínzìku ǒ, àdhàdhì kǒdhì ka ngǔkpà ìnzí ní Pbàyàhúdì nzínzì ǒ dhu bhěyi. Pbétù rìrà àhụ kòmbí nga ò, ma mádù tsùdu ùtò rǐ dhu nábà.

¹⁴ Obhó tí, dhu àkǎ marà kóró ale-tidò-bvù: ma mākǎ marà yà inga núnì ale-bvù ndirò inzà inga núnì ale-bvù, dhu nózù ale-bvù ndirò inzà dhu nózù ale-bvù.

¹⁵ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, atdyúdu rǐ'ì atdídǒ mǎnò Ídzi Mākūrù átò fùkù Romà tó kigò ǒ nyí nyí'ì rò.

¹⁶ Obhó tí, nyìdu rǐ nǐ ìwụ Ídzi Mākūrù-okú dò rò. Ka ní ndi Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó obi, yà Kàgàwà arí kóró ale Yèsù Krístò ná'ù nígǔ nǐ, ròpè ndi Pbàyàhúdì rǒ rò, ràrà àhụ ìnzí ní Pbàyàhúdì ò.

¹⁷ Obhó tí, wò ndi Ídzi Mākūrù ní ndi arí Kàgàwà rǐ indrū òzù obhónángatále tí nyìkpóna ǒ òná otu ìtè. Ndi obhónánga nábà ka karí a'uta-otu ǒ tí. Ndirò, ka kádù kàbà òná ngàtsi otu rǐ'ì mbǎ. Àdhàdhì yà Andítá náarúnona dhu bhěyi: «Obhónángatále tí Kàgàwà òzù pbìndà a'uta-otu ǒ ale rǎdù ípìrǒnga nábà*.»

* **1:17** 1.17 Háb 2.4

Ìndrũ ní nzéřngatále dhu

(Zàb 81.12-13; Ìsa 44.9-20; Èfe 4.17-19; 1Pé 4.3-5)

¹⁸ Ōrũ-akpà ò rò Kàgàwà rĩ dhu ìtè ndì rarí'ì nàwí nà ndì nódhò ale, yà nzéřnga ònzi arí rǒ. Í ale ní yà obhóngà tó otu-tsù ùtò arí fíyó nzéřnga nĩ ale.

¹⁹ Obhó tí, Kàgàwà dǒ ka kádù ùninà dhu rĩ'ì křangba abádhí tò, Kàgàwà nyú ndítírò nítè ka křangba abádhí tò dhu-okú dò rò.

²⁰ Obhó tí, ìmbǎ dhu rĩ'ì ìnzĩ ka karí Kàgàwà-wòyǒ àlǎ yà adzi kǎnzina rò dhu màtí, ní kàbhà dhòdhódhóngà tó ádrùngbǎngà tó òbi mà, Kàgàwà tí kǎrĩ'ì dhu ìtè rí dhu mànà, náarí 'àlǎ křangba yà kǎnzì dhu-otù ǒ. Ní ndì dhu-okú dò rò, abádhí rǎdù 'ùgyè okúna dò rò dhu rĩ'ì ìmbǎ ìnzá ì ìfu ka rò.

²¹ Obhó tí, iwà ì ùni Kàgàwà rórò, abádhí arí nzi kífũ Kàgàwà ìfũ ka kǎmbènà dhu bhěyi, ndirò abádhí arí nzi òtsò nábhũ kà tò òtsò àkǎnà kabhu Kàgàwà tò dhu bhěyi. Pbétù, abádhí ádù òngò àkyǎkyè ale tí fíyó irèta ǒ, ndirò abádhí-afí yà ìnzĩ rí dhu àlũ nádù àdi ìnò ǒ.

²² Yà ì í 'òzù dhu-ǒngà t'óvòtatále tí rò, abádhí ádù òngò ìmbǎ tǐya nà ale tí.

²³ Ádrùngbǎngà tó awáwù nà arí'ì Kàgàwà, yà dhòdhódhónganà arádi ale núlě ì àmbènà rò, abádhí arí yà òvè rǎdù òvè ale tó ófò ǒ ka kòbhòlò dhu mà, àrè mà, ìfífó pfǒya nà ìzǎ mà, òya dǒ arí 'àdha ìzǎ mànà-wòyǒ núle.

²⁴ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, Kàgàwà úbhà abádhí ràmbe afíya ózè nzéře dhu ònzi dǒ, ndi

dhu ràdù àmbe ngbõya ìti dõ ale-nyì rĩwũ ñ òfò ð.

25 Abádhí arí Kàgàwà bhà obhónɡa núwũ títò ñ, 'àdù àmbe Kàgàwà anzì dhu ùlè dõ 'àdù kasu ònzì fĩyò, i dhu nanzì Kàgàwà ùlè ì àmbènà rò. Ilèta àkã kabhu ndi Kàgàwà tò tí dhòdhòdhónɡanà! Àmìnà.

26 Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, Kàgàwà úbhà abádhí rònzi yà abádhí-afí ózè 'ònzì ale-nyì rĩwũ ñ dhu. Abádhí tó vèbhále mà núgèrè fĩyó kpabhále màna ì àmbènà ònzina dhu, 'ùwũ ìnzì arí 'ònzì dhu-tidò ñ, 'àmbe òdhò dõ ì nà nzínziya ð vèbhále tírò.

27 Ndi dhu bhèyi tí, kpabhále mà núgèrè kpatsìbhále mà tsìbhále màna arónzina nzínziya ð dhu, 'àdù àmbe atdyúya òhò dõ nzínziya ð kpabhále tírò. Abádhí arí ale-nyì rĩwũ ñ dhu ònzì nzínziya ð, ndi dhu ràdù abádhí àbhu ràbà fĩyó uwítá nà àkã mùkìmbà nyuyatsì.

28 Ndi dhu bhèyi ní ndi, wò abádhí úvò ì ìnzì ì ifu tí Kàgàwà dhu-otù ð, Kàgàwà úbhà abádhí ròngò ìmbà tĩya nà fĩyó irèta-owù ùngu, ndínì abádhí ònzì tí ìnzá àkànà ì rònzi dhu.

29 Abádhí ùlè ùlè tí kóró nzérenɡa-tidò mà, nzére dhu-tidò mà, òdhíya-fó rí'ì dhu dõ ì í affiya ùlì dhu mà, òrù mà, adha mà, abvo t'ókyeta mà, anya t'ónzita mà, ùtrátá mà, akye ì í dhu ònzì dhu mà, ùdhútá màna ñ.

30 Abádhí ní títò ùno arí ìndrũ dõ ale, Kàgàwà rõ òmvũ, ìnzì arí ìndrũ ifũ ale, 'ìdzì arí ìtírò ale, ndirò 'òyò arí ale. Abádhí ní nyìkpóya úbho nzére dhu t'ónzita rõ ale, ndirò ìnzì arí ì nódhì

ale-tsũ dhu ìri ale.

³¹ Abádhí rĩ mbă inga t'írèta tó ale-afí nà, abádhí rĩ ì mbă yà ì òkò fíndá làkà dhu t'ónzita tó ale-afí nà, abádhí rĩ mbă àzè tó ale-afí nà, ndirò abádhí rĩ mbă izu àbà ka kí ìndrú dǒ ní ale-afí nà.

³² Iwà màtí ì ùni dhu, Kàgàwà bhà obhónánga tó uyátá rarátina, kǒkò dhu-tidò ònzi arí ale rākă 'ùve ùvè tí rórò, abádhí arí ì dhu-tidò ònzi, 'àdù ì dhu-tidò ònzi rí ale rǒnzina dhu à'ù à'u tí.

2

Kàgàwà arí ìndrũ-ànyă ùno obhónánga dǒ dhu

(Ovt 12.13-14; Màt 7.1-5; Kas 10.34-35; Rom 14.10-12)

¹ Ní inyi, yà nyi nyíli nyi nyongò kǒkò nzére dhu-tidò nònzì ngǔkpà ale-ànyă ùnò rò, nyi nyí mbă nyi nyádù nyugyè okúna dǒ rò dhu nà, ìmbă nyi nyí àdhi pbá ale màtí. Obhó tí, nyi nyarí ngǔkpà ale-ànyă ùno, pbétù nyadù ì ale ònzì dhu-tidò kèlě nónzì. Ní ngǎtsi ale-ànyă ùno nyi nyí rò, nyi nyòtdì wà ànyǎnu nyitírò.

² Àlě kùni wà dhu Kàgàwà rarí anya ìtdì kǒkò dhu-tidò nònzì ale-dǒ obhónánga dǒ.

³ Ní inyi, wò ngǔkpà ale-dǒ nyi nyarí anya ìtdì yà átò nyi nyarónzina dhu-tidò dǒ rò, nyi nyirè tí nga obhó nyú ùwa nyi rarí nyuwa Kàgàwà rĩ anya òtdì dùnú dhu ǒ rò?

⁴ Nyi nyàla tí Kàgàwà bhà ídzìnga tó ábhǒnga mà, kǎrí dhu-dzi òndù dhu mà, ádzí afína nà kǎrí ì dhu mà nà dhu ìmbă tíya nà dhu tí? Nyi

nyèni tí nzá dhu kàbhà ídzìnga rǎrǎ inè ndàbhu nyi nyugèrè nyi, nyubhà pbùkù nzérenga?

⁵ Pbétù, inyi ní afína aró'ò odú ale, ndirò ìnzǎ arí afína ná'u ndùgèrè ndùbhà pbìndà nzérenga ale. Ní ndi dhu-okú dò rò, nyi nyìdhà wà Kàgàwà bhà ábhǒ nàwí dùnù, kà rǎ ndi pbìndà nàwí mà pbìndà obhónánga tó anya t'únòta mànà ìtè òná idhò tò.

⁶ Ndi nínganí, kùbhòya ìngbatí ìli ndi ale mà ndi ale bhà kasu-bvu nyú rǒ.

⁷ Kàgàwà abhùya dhòdhódhóngà tó ípìrǒnga yà ídzìnga t'ónzita tò ì ádzi ì dhu-otù ǒ arí ilèta mà, ifuta mà, dhòdhódhóngà tó ípìrǒnga mànà òne ale tò.

⁸ Pbétù, kǎtèya inzá idhèna ìka ndi dhu mà pbìndà ádrùngbǎ nàwí mànà kǎkà afíya òzè dhu kèlè ònzi arí ale tò kóró. I ale ní kǎkà kàbhà obhóngà àgò arí 'àdù 'ùbhà nzérenga-òbì ròsè dòya nǎ ale.

⁹ I ale kóró yà nzére dhu ònzi arí, náabáya àpbè mà ádrùngbǎ izu mànà: wemberè tí ka nabáya ní Pbàyàhúdí, ndi dhu-dzidǒ adùya kàbà ní ìnzǎ ní Pbàyàhúdí.

¹⁰ Pbétù, ídzì dhu ònzi arí ale kóró náabáya ilèta mà, ifuta mà màrùngà mànà: wemberè tí ka nabáya ní Pbàyàhúdí, ndi dhu-dzidǒ adùya kàbà ní ìnzǎ ní Pbàyàhúdí.

¹¹ Obhó tí, Kàgàwà arí nzǎ ìndrǔ-ǒnga òvò.

¹² Kóró ìnzǎ ní Pbàyàhúdí, kǎkà inzá ì ùni Músà bhà Hyátá rórò arí nzérenga ònzi ale, nùuvèya inzá Kàgàwà ìtdì ànyàya ndi Hyátá nǎ rórò. Pbétù, kóró Pbàyàhúdí, kǎkà iwà ì ùni ka rórò

arí nzérenge ònzi ale, nányă Kàgàwà itdiya obi nyú nà ndi Uyatá nŋ.

¹³ Obhó tí, ìnzí ní Músà bhà Uyatá ìri arí ìri tí ale i obhónángatále tí Kàgàwà aróẓùna nyìkpóna ǒ, pbétù ndi Uyatá ùnò dhu nífù arí ale ní i obhónángatále tí kǎróẓùna.

¹⁴ Dhu apé ì'ì ìnzí ní Pbàyàhúdí, kǎkà inzá Músà bhà Uyatá núnì ale, náarí ndi Uyatá àvi dhu ònzi ràhù òyà rò ìtírò rò, inzá mǎtí ì ùnì ndi Uyatá rórò dhu tí, ní dhu rǒlo ìnè abádhí rí'ì ndi Uyatá nà nyayatsi dhu bhéyi.

¹⁵ Ndi otu ǒ, abádhí ìtè dhu, Uyatá àvi kǎnzì dhu rùndí wà ì afíya ò. Abádhí-afí ní ndi dhu tó ngambì. Ndirò abádhí tó ìrèta ìtírò rí abádhí òbhù, ndirò ngǎtsi nŋ kà rí ndùgye abádhí dǒ.

¹⁶ Kòrí ní ndi ì nǎnzíya yà Kàgàwà rí ìndrù arí ùruna òdhù ò dhu-ànyă ùnò òná idho ǒ dhu. Kǎnzíya ndi dhu Yēsù Krístò-otù ǒ, àdhàdhì yà ma maróvona ìndrù tò Ídzì Mǎkǎrù náarúnona dhu bhéyi.

Inzá Pbàyàhúdí nífù Uyatá dhu

¹⁷ Inyi Mùyàhudì tírò, nyi nyípbì nyi Uyatá rǒ nyadù àmbe nyoyò dǒ pbùkù Kàgàwà-okú dò rò.

¹⁸ Nyi nyùnì wà kǒzè kǎnzì dhu, ndirò nyi nyí'ì ìnè nyovò ídzì dhu tí rí'ì dhu, iwà Uyatá ábhù ka nyùnì dhu-okú dò rò.

¹⁹ Nyi nyà'ù nyi nyi rǎrǎ ndùmùndúmú ùnda arí ale nyú, ndirò nyi rǎrǎ'ì àdhàdhì awáwù bhéyi kǎkà ìnò ò rí'ì ale tò.

²⁰ Nyi nyà'ù nyi nyi rǎrǎ inzá nga núnì ale nùdhǒ arí rùnì nga ale nyú, ndirò nzónzo tò arí

dhu ùdhě màlimò, Ʋyátá ábhũ nyi nyuni nga mběyi nyú, nyadù obhó dhu tí rí'ì dhu ùni dhu-okú dò rò.

²¹ Nírò ìnyi, yà ngǔkpà ale tò nyi nyarí dhu ùdhě rò, ádhu ìnzǐ nyi nyádù dhu ùdhe indù nyitírò nǐ? Ìnyi, yà nyi nyarí dhu ùdhě ìnzá dhu rākă kɔnzì ogbo rò, ní ádhu nyi nyarí ogbo ònzi nǐ?

²² Ìnyi, yà nyi nyarí àtina ìnzá dhu rākă kɔnzì m̀nyò̀nì rò, ní ádhu nyi nyarí m̀nyò̀nì ònzi nǐ? Ìnyi, yà nyi nyó̀ndrò s̀anamù rò, ní ádhu nyi nyarí abádí nùlě ka karí òyá rò somă-dzà ǒ dhu núwě nǐ*?

²³ Nyi nyarí nyidzǐ, nyambe àtina dǒ iwà nyi r̀ni Ʋyátá, pbétù nyadù Kàgàwà-nyì ábhũ r̀wù ìnzǐ nyi nyì ndi Ʋyátá ùnò dhu ìfũ rò!

²⁴ Obhó tí, ádhàdhì Ʋlǎ Andítá ò ka kandí Pbàyàhúdì dǒ dhu bhěyi: «Okúkũ dò rò, ìnzǐ ní Pbàyàhúdì rǐ dhu ùnò nzére nyú Kàgàwà nǐ*.»

²⁵ Obhó tí, onzìnánga òbhòlo ka kí dhu rǐ'ì ídzì dhu tí indù M̀yàhudì tírò*, Ʋyátá ùnò dhu ìfũ nyi nyapé rò. Pbétù, ìnzǐ nyi nyapé Ʋyátá ìfũ, ní nyi nyì mbă iwà ka kóbhòlò onzìnánga dhu màtí, ní ka kòzù wà nyi ìnzǐ ní M̀yàhudì, yà ìnzá ka kóbhòlò onzìnánga ale tí.

²⁶ Ndirò ìnzá ka kóbhòlò onzìnánga ale náapé Ʋyátá núnò dhu ìfũ, ní Kàgàwà tí nzǐ àdù kòzù pbìndà ale nyú, yà iwà ka kóbhòlò onzìnánga ale tí?

* 2:22 2.22 Tòr 7.25 * 2:24 2.24 Ìsa 52.5 * 2:25 2.25
Pbàyàhúdì tò, ale-ònzìnga òbhòlo ka kí dhu ní'ì Kàgàwà bhà ale nyú tí rí ìndrù itè ize.

27 Ndi ale, yà Ƴyátá ùnò dhu nìfu ní rǐ ndi ànyǎnu ɔtdì, ìnyi Mùyàhudì yà inzà nyi nyífu Ƴyátá rò. Ndi ale ɔtdíya ànyǎnu iwà màtí nyi nyúni Ƴyátá ò ka kándí dhu, ndirò iwà ka kóbhòlò onzìnúnga rórò tí.

28 Obhó tí, obhó Mùyàhudì ní nzǐ yà ngbóna ònǎ rò tí ka kálǎna Mùyàhudì tí ale. Ndirò obhó nyú ka kí ale-ònzìnga òbhòlo dhu ní nzǐ yà ale-ngbò rǒ ka kònzì ràla ndi kpanjanga dhu.

29 Pbétù, obhó Mùyàhudì nyú ní nyunatsinǎ rò rǐ'ì Mùyàhudì tí ale. Ndirò obhó nyú ka kí ale-ònzìnga òbhòlo dhu ní yà ìndrǔ-afí ònǎ rò ka kí ale òbhòlo Kàgàwà-ònzǐ dhu. Kònzì arí ní Ʋlǎ-Alafí, ìnzǐ ní yà Ƴyátá ò ka kándí dhu ifǔ ka kí dhu. Obhó Mùyàhudì rǎdù pbìndà ifuta àbà Kàgàwà-tí'ònǎ rò, ìnzǐ ní ìndrǔ-tí'ònǎ rò.

3

1 Nírò, Mùyàhudì tí ka kí'ì dhu núdà ìnzǐ ní Mùyàhudì tí ka kí'ì dhu àdhu nǐ? Ndirò, ale-ònzìnga òbhòlo ka kí dhu tó ídzìnga t'ínè ì'ì?

2 Ìnè Mùyàhudì tí ka kí'ì dhu rǐ'ì ádrùngbǎ ídzìnga nyú nà kóró ɔfò ɔ. Pbàyàhúdì-fó nga ní ndi Kàgàwà abhù àndí ka kándí pbìndà Ƴte angyi nǐ.

3 Nírò, àlě kí àdhu ùnò? Dhu apé ì'ì atdídhéná ale abádhí nzínzì ɔ níifu nzá yà Kàgàwà mànà ì ungbò ì rò ì akò làká dhu tí, ní ndi dhu ìtè tí dhu Kàgàwà rǎrǐ ndi ndùnò dhu ùbha ìnzǐ ndífu?

4 Ìnzǐ akekpá màtí! Ìmbǎ dhu rǐ'ì kóró ale narí tìtòtálé dhu màtí, ní wò dhu rǐ nzǐ ndùvò Kàgàwà rǒ ìnzǐ rǐ'ì obhó dhu ùnò arí ale tí, àdhàdhì Ʋlǎ

Andítá ò ka kándí kà-dǒ dhu bhěyi. † Andítá rǎtina:

«Kóró ale rǐ nyunǐ Obhónángatále tí òtǎnu ǒ. Ndirò nyi ka kòbhù rò, nyi nyí dhu lèma ònzi ònzi*.»

⁵ Pbétù, dhu apé ì'ì inzà àlě kífú yà àlě kakò làká dhu-otù ǒ Kàgàwà àla ndì rǐ'ì Obhónángatále tí dhu dhu tí, nírò àlě tí àtina Kàgàwà rǎrǐ ìmbǎ obhónánga nà, àlě ndì ndàbhù àlě ràbà àpbè pbìndà nàwí-lú rò? (Ma móte ìndrù tó ófò ǒ.)

⁶ Ìnzǐ akekpa mǎtí! Obhó tí, ìmbǎ Kàgàwà ì'ì obhónánga nà rò, kàmbènà yà adzi ǒ ale-ànyǎ ìtdì ìngbà dhu bhěyi?

⁷ Pbétù, dhu apé ì'ì pbàkà tìtò, ima Mùyàhudi tírò-otù ǒ*, Kàgàwà bhà Obhónánga àla ndì, kadù Àbadhi ilè atdíđǒ ròsè dhu tí, nírò ádhu tdíđǒ ka kádù anya òtdì dùdú nzérenгатále bhěyi nǐ?

⁸ Kǎpé ì'ì ndì dhu bhěyi, nírò dhu àkǎ tí àlě ràti: dhu àkǎ àlě rònzi nzére dhu, ndínǐ ídzìnga ahù tí nyunatsì rò? Obhó tí, atdíđhená ale rǐ'ì ìnè mǔdhǔ arí 'àmbe àtìna dǒ, má raróte ndì dhu bhěyi. † ale àkǎ Kàgàwà rìtdì anya dòyá.

Pbétù obhónángatále rǐ'ì Kàgàwà-ònzǐ dhu

⁹ Nírò, ádhu àlě kǎkǎ àlě rùnò? Àlě Pbàyàhúdì tírò, àlě kùdà ìnzǐ ní Pbàyàhúdì ádhu nǐ? Àlě kùdà nzà abádhí atdí dhu nǐ mǎtí! Obhó tí, ma mǎtè wà dhu, Pbàyàhúdì mà ìnzǐ ní Pbàyàhúdì mà nà kóró rǎrǐ'ì nzérenga bhà òbì-tsìnǎ.

* **3:4** 3.4 Zàb 51.6 * **3:7** 3.7 Tìtò tí ka kátina iró dhu ní ìmbǎ ka kǐ'ì obhónánga nà dhu. Ndirò Obhónánga tí ka kátina dhu ní obhónánga (Ròm 3.5).

10 Àdhàdhì yà Hlǎ Andítá ò ka kandí dhu bhěyi:

«Ìmbǎ atdí ale mà rǎ'ì obhónángatále tí!

11 Ìmbǎ pbìndà irèta rǎ dhu àlǎ atdí ale mà rǎ'ì.

Ìmbǎ Kàgàwà ònɛ rǎ atdí ale mà rǎ'ì.

12 Kóró ale úbhà wà Kàgàwà bhà otu, kóró ale úwǎ wà.

Ìmbǎ ídzi dhu ònzi arí ale rǎ'ì.

Ìmbǎ rǎ'ì atdí màtí.

13 Abádhí-li'ò rò ráhɛ ɔtɛ ní òngɛ róngɛ, àdhàdhì lina'ò ka kàngbɛ abvo ka kótdù ònà ibhu ò rò ráhɛ abvo-dzi bhěyi.

Abádhí-idà-dɔ ní tìtò t'únɔta tó.

Abádhí-li'ò rò ráhɛ ɔtɛ ní atdídǔ rǎ'ì obi nà àdhàdhì osu-dyádyà bhěyi.

14 Abádhí-li'ò nálè àlè tí ofúngá mà ògyógyè ɔtɛ mànà nǎ.

15 Abádhí-pfò rǎ'ì isó nyú òtsè azu ùfù.

16 Abádhí rǎ dhu ìnzǎ, 'àdù ìndrù ùbhà àpbè ǒ ì ùdà ònà kóró ngari ònǎ.

17 Abádhí úni nzá màrùngà ìbhò rádù otu.

18 Ndirò, abádhí arí nzi Kàgàwà-òdò ònzi akekpa màtí†.»

19 Nírò, mà múni wà dhu Úyátá ùnò dhu kóró ní kà rùnò ndi Úyátá-tsìnǎ arí'ì ale tò, ndínǎ ìngbátí ìli ndi ale mà-tsù nɛtsi tí, ndirò ndínǎ ka kuni tí yà adzi ǒ ale kóró afátátále tí Kàgàwà-ònzǎ.

20 Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, obhónángatále tí Kàgàwà rǔzèna Úyátá nìfɛ dhu-okú dò rò ale rǎ'ì mbǎ. Obhó tí, Úyátá arí ìndrù dzùnà ònzi rùni iwà ndi ndònzǎ nzérénga dhu kèlě.

† 3:18 3.18 Zàb 5.10; 10.7; 14.1-3; 36.2; 53.2-4; 140.4; Ìsa 59.7-8

Kàgàwà arí ìndrű òzù obhónángatále tí òná ọ́fò

²¹ Pbétù kòmbí, Kàgàwà ìtè wà ndì ndádù ìndrű òzù obhónángatále tí ìnzá ka kípbi ale Ọ́yátá rǒ rǒrò òná otu. Ọ́yátá mà pbànábí tó andítá mànà nítè wà ndi dhu.

²² Kàgàwà arí ìndrű òzù obhónángatále tí Yèsù Krístò ka kà'ù dhu-otù ọ́. Ndi otu Kàgàwà ángbe kóró ale yà Yèsù ná'ù tò. Obhó tí, abádhi ùdà ì nzínziya ọ́ nǐ dhu rǐ'ì mbǎ.

²³ Obhó tí, kóró ale ónzì nzérenga, 'àdè Kàgàwà bhà Ádrùngbǎnga tó awáwù ò ì ótsù dhu-fàngǎ níwi.

²⁴ Pbétù, pbìndà ídzìnga ọ́, Kàgàwà ózù àlě obhóngatále tí tírǒrò, yà àlě núwụ nzérenga ọ́ rò Yèsù Krístò-otù ọ́.

²⁵ Krístò ní ndi Kàgàwà ípfo rǐ'ì nzérenga t'úbàta tó perè tí azùna-otù ọ́, kà'u rí ale tò. Kàgàwà ónzì dhu ndi dhu bhěyi ndínǐ obhónángatále tí ndi ndí'ì dhu nitè tí. Angyinǎ rò Krístò tò, Kàgàwà ụbhà ìndrű tó nzérenga-ànyǎ ìnzǐ ndòngò ìtdìnà.

²⁶ Kǐ'ì dhu-dzi t'óndùta tó afína nà. Ní Krístò bhà ọ́ve-otù ọ́, Kàgàwà rǐ dhu ìtè kòmbí rǐ'ì kàsùmì ọ́ átò, ndi rǎrǐ obhónángatále, ndàdù Yèsù ná'ù ale òzù obhónángatále tí.

²⁷ Nírò, ale ọ́yò ka kí okúna dò rò dhu t'í'ì ìnè? Ịmbǎ rǐ'ì atdí màtí! Ádhu-okú dò rò? Àkǎkǎ dhu ní nzi Ọ́yátá ịfǔ ka kí dhu, pbétù Yèsù à'u ka kí dhu dhu-okú dò rò.

²⁸ Obhó tí, àlě kàla wà dhu, Kàgàwà rarí ìndrű òzù obhónángatále tí a'uta-otù ọ́, ìnzǐ ní Ọ́yátá ịfǔ ka kí dhu-otù ọ́.

29 Kàgàwà tí Pbàyàhúdí tó Kàgàwà kèlě? Ndirò Ka tí ìnzǐ ní Pbàyàhúdí tó Kàgàwà átò? Obhó nyú, Ka ní ìnzǐ ní Pbàyàhúdí tó Kàgàwà átò,

30 atdí tí Kàgàwà arí'ì dhu-okú dò rò. Ndirò Ka ní ndi Pbàyàhúdí mà ìnzǐ ní Pbàyàhúdí mà nà nɔzúya obhónángatále tí a'uta-otù ǒ ale.

31 Nírò, wò dhu-tì tí àlě ròbvù wà Ʋyátá a'uta-okú dò rò? Ìnzǐ ní ndi dhu bhéyi! Pbétù, ìdì tí nga ní ndi àlě kìdì Ʋyátá nǐ‡.

4

Àbràhamù ní Pbàyàhúdí mà ìnzǐ ní Pbàyàhúdí mà nà t'ábanà dhu

(Uvt 15.5-6; Zàb 32.5-7; Gàl 3.6-9,29)

1 Nírò, ádhu ndi àlě kákă àlě rùnò Àbràhamù, ale-ngbò ònǎ rò àlě t'ábhunà rǒ ndi nanzì dhu dǒ?

2 Dhu í'ina gukyè Kàgàwà azù Àbràhamù obhónángatále tí nyìkpóna nòfò dhu ònzì kà rǐ dhu-okú dò rò dhu tí, ní kí'ina inè ndìdzì ndì. Pbétù, Kàgàwà-ònzǐ kà rǐ'ì mbǎ ndi dhu bhéyi.

3 Obhó tí, Ʋlǐlǎ Andítá rǎtina: «Àbràhamù náa'u Kàgàwà ùnò fǐndà dhu. Ní Kàgàwà adù kòzù obhónángatále tí ndi a'uta-okú dò rò*.»

4 Àlě kùnì wà dhu, kasu nònzì ale tò ka rǎrǐ nzǐ adù mùkimbà òzù tíròrò ka kàbhù kà tò dhu tí, pbétù ka ní àkákǎnà kà ràbà kàsǔna-okú dò rò dhu.

‡ 3:31 3.31 Ìdì tí ka kí Ʋyátá ìdì dhu-tì ní, Yèsù ka kà'ù dhu rǎdè ìndrù àbhù ròhò Ʋyátá ifǔ ndi ndi dhu-atdyú atdidǒ dhu. * 4:3 4.3 Ʋpt 15.6

⁵ Kìrè pé atdí ale, yà inzà atdí dhu mà nónzì ndíní Kàgàwà nígú tí ndì, pbétù ndàdù Àbadhi kèlě ná'ù. Ní Kàgàwà, yà nzérenгатále nózù arí obhónángatále tí ale, rǎdù ndi ale bhà a'uta òzù dhu tí, ndàdù ndi ale nózù obhónángatále tí.

⁶ Ndi dhu bhěyi ní ndi ádrùngbǎ kamà Dàwudi rǎ dhu òvo yà Kàgàwà ózù obhónángatále tí, inzà ndì ndàndà nga kàsǎna nà rórò ale ònzì hirò dhu dǎ.

⁷ «Hirò nònzì ale ní fíyó afátá Kàgàwà úbà ale, yà fíyó nzérenга kǐndò ale.

⁸ Hirò nònzì ale ní yà inzà Ádrùngbǎle Kàgàwà òzù pbìndà nzérenга ale*.»

⁹ Ndi hirò ònzi rí ale tí Pbàyàhúdì, yà onzìyángà ka kóbhòlò ale kèlě? Ndirò tí ìnzì ní Pbàyàhúdì, yà inzà ka kóbhòlò onzìyángà ale átò? Obhó tí, mǎ mòvò wà dhu mǎti, Kàgàwà razù Àbràhamù obhónángatále tí nyìkpóna ò pbìndà a'uta-otù ò.

¹⁰ Kàgàwà azù ka obhónángatále tí ìngbà kàsùmì ò? Tí iwà ka kóbhòlò kònzǐngà rórò, ndirò tí inzà ka kàpè kònzǐngà òbhòlò rórò? Ndi dhu anzì ndì inzà ka kàpè kònzǐngà òbhòlò rórò, ìnzì ní iwà ka kóbhòlò ka rórò!

¹¹ Inzà ka kàpè Àbràhamù-ònzǐngà òbhòlò rórò, Kàgàwà azù ka obhónángatále tí ndì àbadhi à'ù nídhuní. Ndi dhu-dzidǎ nga kèlě ní ndì Kàgàwà adù kàvi rǎbhà onzìnángà kóbhòlò ní. Ndi kònzǐngà òbhòlò ka kí dhu ní'ì Kàgàwà òzù ka obhónángatále tí dhu ìtè rí ize. Ndi dhu

* 4:8 4.8 Zàb 32.1-2

bhěyi ní ndi, Àbràhamù náangò kóró ìnzǐ ní Pbàyàhúdí yà Kàgàwà ná'ù t'ábanà tí, ìnzá màtí ka kàpè onziyánga òbholo rórò. Ní Kàgàwà arí ìnzá ka kàpè onziyánga òbholo rórò ndì ná'ù aie mà nózù átò obhónángatále tí.

¹² Àbadhi ní átò yà onziyánga ka kóbhòlò ngbóya ònǎ rò rórò ádù àlě t'ábanà Àbràhamù ní'ì nà a'uta-tidò-owù núngu átò Pbàyàhúdí t'ábanà. Kǐ'ì ndi a'uta nà ìnzá ka kàpè onzinánga òbholo rórò.

A'uta-otù ǒ ka karí Kàgàwà òkò fíndá làká dhu àbà dhu

(Gàl 3.8-18,26-28; Èbr 11.8-19)

¹³ Kàgàwà akò làká Àbràhamù mà pbìndà pbàdzukurù mànà tò ndàtì, ndi rǎrǐ yà adzi àbhǔ kóró abádhí tò. Ndi làká kǎkò nzá uyátá Àbràhamù ifu dhu-okú dò rò, pbétù Kǎkò ndi làká Àbràhamù ndì ndazù obhónángatále tí kàbhà a'uta-otù ǒ dhu-okú dò rò.

¹⁴ Obhó tí, dhu í'ina gukyè uyátá ka kífú dhu rǎdù ìndrǔ àbhù rǐ'ì yà fíndá làká Kàgàwà òkò dhu-kámǎ tí dhu tí, ní Kàgàwà à'u ka kí dhu ní'ina kòkórò dhu. Ndirò Kàgàwà òkò làká ní'ina mbǎ tǐna nà.

¹⁵ Obhó tí, uyátá arí Kàgàwà bhà nàwí àngbě, ìnzá ka kífú ka dhu-okú dò rò. Pbétù ìmbǎ uyátá rǐ'ì ró, ùkònà ka kádù uyátá tí dhu rǐ'ì mbǎ*.

¹⁶ Nírò, Kàgàwà òkò fíndá làká dhu nábà ka karí a'uta-otù ǒ. Ndirò ndi dhu ní tíròrònga tó

* **4:15** 4.15 Àkǎkǎ kuni dhu ní ìmbǎ uyátá rǐ'ì ró, Kàgàwà òkò làká rǎrǐ'ì inè.

dhu nyú. Nírò Kàgàwà bhà làká rǐ'ì tǐna nà fǐyò ní yà Àbràhamù ò rò úvò pbàdzukuru kóró. Kà rǐ'ì mbǎ tǐna nà Pbàyàhúdí yà uyátá nùni ale tò tí, pbétù kà rǐ'ì tǐna nà átò kóró ale yà Àbràhamù bhěyi Kàgàwà ná'ù tò.

¹⁷ Obhó tí, Hǐlǎ Andítá rǐ ndi dhu òvò ndàti: «Ma mábhù nyi nyi'ì ábhǒ pbìrì ǒ ale t'ábhunà tí*.» Àbràhamù ní àlě t'ábanà kóró yà ndi nda'ù Kàgàwà-ònzí. Ndi Kàgàwà ní ndi ùvǔve ale tò arí ípìrǒnga àbhǔ, ndirò yà ìmbǎ arí'ì dhu àbhǔ arí rǐ'ì ale.

¹⁸ Ìmbǎ mǎtí ndi ndí'ì Kàgàwà akò fǐndá làká fǐndà dhu nábà ndi ndí òná otu nà rórò, Àbràhamù náa'ù Kàgàwà, ndàdù àmbe ndi kǎkò fǐndá làká dhu òdò dǒ. Ní ndi dhu bhěyi ní ndi kǎngò «ábhǒ pbìrì ǒ ale t'ábhunà*» tí, àdhàdhì Kàgàwà únò Hǐlǎ Andítá ò dhu bhěyi: «Wò dhu bhěyi ní ndi pbùkù pbàdzukuru ní'iyà abho nyú*.»

¹⁹ Àbadhi ní'ì ato nà mbèmbè atdí miyà tí, pbétù kàbhà a'uta náadù nzá ndi olù yà iwà ingyě ndi ngbǒna ndi ndirè rò, ndirò yà ìngò-àyi tí rǐ'ì pbìndà tsìbhále, Sàrà ndi ndirè rò.

²⁰ Kà-afí núuguru nzá, ìmbǎ ndi ndí'ì a'uta nà dhu bhěyi, Kàgàwà òkò fǐndá làká dǒ. Pbétù kàbhà a'uta náabhù òbi kà tò, kà ràdù àmbe Kàgàwà ilè dǒ.

²¹ Kǔni dhu mběyi nyú Kàgàwà rǎrǐ inè òbi nà ndàbhù yà ndi ndòkò fǐndá làká dhu rǎkǎ.

²² Wò dhu-okú dò rò nga ní ndi Kàgàwà azù

* 4:17 4.17 Opt 17.5 * 4:18 4.18 Opt 17.5 * 4:18 4.18 Opt 15.5

Àbràhamù obhónángatále tí nǎ.

²³ Andítá átí: «Kàgàwà azù Àbràhamù obhónángatále tí.» Ndi dhu ka kandí nzá kòkú dò rò tí atdíró,

²⁴ pbétù ka kandí ka àlě-okú dò rò átò, yà Kàgàwà àkǎ ndòzù àlě obhónángatále tí a'uta-otù ǒ rò. Obhó tí, àlě ká'ù Kàgàwà, yà àlě tó Ádrùngbǎle Yěsù nabhù rìngbè ndì ɔve-bvù rò ale.

²⁵ Kàgàwà ipfo ndi Yěsù ròvè àlě tó nzérenga-okú dò rò, ndádù kàbhù rìngbè ndì, ndíní ndozú tí àlě obhónángatále tí.

5

Kàgàwà núungbò àlě ndì mànà Krístò bhà ɔve-otù ǒ dhu

(Ròm 8.32; 1Pé 1.3-9; 1Yù 4.9-10)

¹ Iwà Kàgàwà ózù àlě obhónángatále tí yà àlě ká'ù ndì dhu-okú dò rò rò, ní àlě k'ì màrùngà nà àlě nzínzì ǒ kà mànà àlě tó Ádrùngbǎle Yěsù Krístò-otù ǒ.

² Ndi Yěsù Krístò ní ndi otu nápfò àlě tò, Kàgàwà ràdù ídzìngà ònzì àlě tò yà àlě ká'ù ndì dhu-okú dò rò. Ndi ídzìngà ǒ àlě kíkò wà pòtsó. Ndirò àlě-idhè arí ndìkǎ okúna dò rò dhu ní, Kàgàwà bhà Ádrùngbǎnga tó awáwù ò àlě kí ngari ɔdo àlě ràbà dhu.

³ Ròsè wò dhu dònǎ, àlě-idhè arí ndìkǎ átò àpbè àbà àlě kí òná kàsùmì ǒ màtí. Obhó tí, àlě kùnì wà dhu àpbè rarí dhu-dzi àbhù àlě ròndù.

⁴ Ndirò, dhu-dzi òndù àlě kí dhu náarí àlě àbhù àlě rìkò pòtsó àlě tó a'uta ǒ, a'uta ǒ àlě kíkò dhu

ràdù àlě àbhụ àlě ròdò Kàgàwà rǒnzina àlě tò ídzìngà.

⁵ Ndi Kàgàwà rǒnzina ídzìngà òdò àlě kí àlě ràbà dhu náarí nǚ àlě ùbha àlě-otsú-kpa nà, Kàgàwà nírá wà àlě-afí pbìndà àzè nǚ, yà àlě tò ndì ndibho pbìndà ǼǼ-Àlafí-otù ǒ nídhunǚ.

⁶ Obhó tí, Kàgàwà núudhé kàsùmì ǒ, Krístò náavè nzéřngà ònzì arí ale tó ngari ǒ. Ndi kàsùmì ǒ, àlě kí'ì mbǎ àlě kádù àlě ìgǘ nǚ atdí obi nà màtí.

⁷ Ìndrǘ rǚ ndà'u ndòvè obhónángatále tó ngari ǒ dhu rǚ'ì ìnè obi tí. Ngǎtsi nǚ, ìndrǘ rǚ'ì ìnè ndàbhụ ndì ndòvè ídzì dhu nyú ònzì rǚ ale tó ngari ǒ.

⁸ Pbétù, kànǚ Kàgàwà itè pbìndà àzè àlě tò tí dhu: òko àlě kòko nzéřngatále tí rórò, Krístò náavè àlě tó ngari ǒ.

⁹ Ní kòmbí, Kàgàwà ózù wà àlě obhónángatále tí nyìkpóna ǒ kǎzù ufu ndì dhu-otù ǒ. Ní ndi dhu itè dhu atdíǒ, ìgǘ Krístò rǎrǐ àlě ìgǘ Kàgàwà bhà nàwí ǒ rò*.

¹⁰ Obhó tí, yà Kàgàwà-rǒ òmvǘ tí àlě kí'ì rò, àbadhi ungbò àlě ndì mànà Idhùnà bhà ɔve-otù ǒ. Ní ndi dhu bhěyi kǔngbò àlě ndì mànà rò, àlě kúgǘ ùgǘ kà t'Ídhùnà rǚ'ì ípìrǒ rò kòmbí dhu-otù ǒ.

¹¹ Ròsè wò dhu dònǎ, àlě rǚ'ì dhédhe nà Kàgàwà-okú dò rò, yà àlě nún gbò kòmbí ndì mànà àlě tó Àdrùngbǎle Yèsù Krístò-otù ǒ.

* 5:9 5.9 Ndi nàwí í'íya Kàgàwà rǚ ìndrǘ-ànyǎ itdì nínganí.

*Krístò bhà ɔve-nyutsi rò ahù dhu nósè wà
 Àdamù bhà nzérenga-nyutsi rò ahù dhu dònǎ dhu
 (Ròm 6.23; 1Kò 15.12-22,41-49,56-57)*

¹² Nzérenga níitsu yà adzi ǒ atdí ale, Àdamù-otù ǒ, ndi nzérenga ràdù ɔve ìbhò. Ndi dhu bhěyi ní ndi ɔve ìbho ndi kóró ale tò, kóró ale anzi nzérenga Àdamù-nyutsi dhu-okú dò rò.

¹³ Nzérenga í'ì inè yà adzi ǒ inzá Kàgàwà àpè Ƴyátá àbhǔ Músà-fó rò. Ndirò ìmbǎ Ƴyátá rǐ'ì ró ka kí nzi àdù nzérenga òzù ìndrǔ dǒ.

¹⁴ Pbétù, ìnè mǎtí ndi dhu rǐ'ì ndi dhu bhěyi rórò, ròpè ndi wò ndi Àdamù bhà kàsùmì ò rò rìrà àhɛ Músà bhà kàsùmì ò, ɔve náanyè idzi kóró ale dǒ, ìmbǎ rǐ'ì yà inzá fɛyó nzérenga nófò ì Àdamù bhà nzérenga nà ale mǎtí.

Ndi Àdamù ní'ì yà ka kongónà òdònà ndíní iraya tí ale, Krístò, bhà ófò ǒ ale†.

¹⁵ Pbétù, kàbhà nzérenga ò rò ahù dhu mà, Kàgàwà bhà tírǒrònga tó perè, Yèsù Krístò bhà ɔve ò rò ahù dhu mànà rǐ'ì dhèdhèrò nyú. Obhó tí, wò ndi atdí ale, Àdamù, bhà nzérenga-okú dò rò, kóró ale náarúve. Pbétù, Kàgàwà bhà ídzìnga nósè wà. Ndirò, wò ndi atdí ale, Yèsù Krístò-otù ǒ, kǔndò pbìndà ídzìnga abhàbhó nyú ábhǒ ale nyú tò.

¹⁶ Ndirò, ndi perè-nyutsi rò aráhu dhu nófò nzá ndi Àdamù bhà nzérenga-nyutsi rò aráhu dhu nà. Obhó tí, ndi kàbhà nzérenga níibho dhu

† 5:14 5.14 Àdamù anzi dhu mà Krístò anzi dhu mànà ò rò ùvò dhu núupbá kóró ale-ngbò yà adzi ǒ, rìrà àhɛ indonga ò mǎtí.

ní Kàgàwà rǐ anya ìtdì ìndrǔ dǒ dhu. Pbétù, yà Kàgàwà níibho ndì pbìndà ídzìngà tó perè, náabhù ábhǒ ale nyú yà nzérenga nanzì kà ròzù obhónángatále tí.

17 Obhó tí, wò ndì atdí ale kèlě, Àdamù bhà nzérenga-okú dò rò, òve náanyù idzi ìndrǔ dǒ, rǐrà àhù indonga ò. Pbétù, atdí ale kèlě, Yèsù Krístò-otù ǒ, Kàgàwà abhù ábhǒ pbìndà ídzìngà fíyò, ndàdù òzùnà obhónángatále tí ale, ní'íya dhòdhódhóngà tó ípìrǒngà nà, 'àdù idzi ònyù atdíkpá Yèsù Krístò mànà.

18 Nírò, àdhàdhì atdí ale kèlě, Àdamù bhà nzérenga náabhù Kàgàwà rǐtdì anya àlě-dǒ dhu bhěyi tí, atdí ale kèlě, Yèsù Krístò bhà obhónángà tó kasù, kà-tì ní kàbhà òve, rǐ'ì inè ndàbhù Kàgàwà ròzù kóró ale obhónángatále tí, ndàdù dhòdhódhóngà tó ípìrǒngà àbhù fíyò.

19 Atdí ale kèlě, Àdamù, níifu nzá Kàgàwà unò fǐndà dhu dhu-okú dò rò, kóró ale náangò nzérengatále tí. Ní ndì dhu bhěyi tí, atdí ale kèlě, Yèsù Krístò, níifu ka dhu-okú dò rò, Kàgàwà adù ábhǒ ale nyú nózù obhónángatále tí.

20 Ʋyátá náahù ndínǐ dhu nitè tí yà Àdamù anzì nzérenga rángà ndì kóró ale nzínzì ǒ. Pbétù, ìmbǎ dhu í'ì ndì nzérenga náanga ndì dhu màtí, ní Kàgàwà bhà ídzìngà náadù ndìse atdídǒ nyú ròsè.

21 Àdhàdhì nzérenga náanyù idzi àlě dǒ, ndàdù òve ìbhò àlě tò dhu bhěyi, ní kòmbí, Kàgàwà bhà ídzìngà nónyù wà idzi àlě dǒ. Ndirò, Yèsù Krístò ónzì àlě tò dhu-okú dò rò, Kàgàwà rǐ'ì inè ndòzù

àlě obhónángatále tí, ndàdù dhòdhóhóngà tó ípìrǒngà níbhò àlě tò.

6

*Kàgàwà bhà ídzìngà arí ìndrű ùwű
nzérenngà tó ɔbì-tsìnǎ ka kí'ì dhu ǒ rò dhu*

(Kòl 2.11-13; 3.1-10; Gàl 2.19-20; 1Pé 4.1-2)

¹ Nírò, ádhu ndi àlě kàkǎ àlě rùnò ndi Kàgàwà bhà ídzìngà dǒ? Àlě kàkǎ tí àlě ràmbe nzérenngà kèlě ònzì dǒ ndíní ndi ídzìngà náambè tí ndìse dǒ àlě tò?

² Ìnzǐ akèkpá màtí! Àlě kúdà wà ɔve ònǎ, ndirò ndi ɔve níndà wà àlě yà angyi àlě kí'ì nà àlě-nyutsì nzérenngà tó ɔfò rǒ rò. Ní, àlě kádù òko tdítǒ ìngbà dhu bhěyi àlě ràmbe nzérenngà ònzì dǒ?

³ Nyǐ nyùnì wà dhu mběyi nyú, àlě kóró yà bàtizò àlě kalú Yèsù Krístò-nyutsì rò, àlě rǔvè wà atdíkpá kà mànà.

⁴ Obhó tí, ndi bàtizò-otù ǒ, yà angyi àlě kí'ì nà nzérenngà tó ɔfò náavè, kadù òtdùnà kà mànà. Ní Àba Kàgàwà bhà ádrùngbǎngà tó awáwù tó ɔbì náabhù Krístò rìngbè ndi ɔve-bvù rò, ndíní àlě mà átò àlě kubhì tí ípìrǒngà-ɔwútá nónzì ka dhu bhěyi.

⁵ Obhó tí, àdhàdhì àlě kúngbò àlě Krístò nà kà mànà àlě kúve atdíkpá dhu-otù ǒ dhu bhěyi, ní Kàgàwà abhùya àbhű àlě rùngbe àlě ɔve-bvù rò átò, àdhàdhì ndi ndabhù ka rìngbè ndi ɔve-bvù rò dhu bhěyi.

⁶ Àlě kàkǎ àlě rùnì dhu, angyè àlě tó ɔfò ravè wà yà Krístò ka kutó mùsàlabhà dǒ rò. Ndi dhu

bhěyi ní ndi, nzérenga rǐ'ì mbă obi nà àě dǎ, ndirò àě ní nzǐ kàbhà ino.

⁷ Obhó tí, atdí ale mà náapé ùve atdíkpá Krístò mànà, ní ndi ale àhụ wà nzérenga tó kòmò ǒ rò, ndì'ì dòná ndítírò.

⁸ Àě kapé ì'ì Krístò mànà àě kúve atdíkpá dhu tí, ní àě kà'ù wà dhu àě rí'íya ípìrǒnga nà atdíkpá Àbadhi mànà átò.

⁹ Obhó tí, àě kùni wà dhu Krístò ringbè wà ndi ɔve-bvù rò, ní kà rǎrǐ nzǐ òvè tdítǎ. ɔve rǐ'ì mbă obi nà kà-dǎ akekpa màtí.

¹⁰ ɔvè ndi ndóvè rò, kǎvè atdí-gùna tí ndàdù nzérenga-obi nítò. Pbétù kòmbí kà rǐ'ì ípìrǒnga nà, ndirò ndi kàbhà ípìrǒnga rǐ'ì ndínǐ Kàgàwà-ɔvò nabhù tí rilè ndi.

¹¹ Ndi dhu bhěyi tí, kòmbí nyǐ nyàkǎ nyǒzù nyǐ iwà údà ɔve ònǎ ale tí, ndirò iwà ndi ɔve índà nzérenga rǒ rò ale tí. Ndirò Yěsù Krístò mànà nyǐ nyúngbò nyǐ dhu-otù ǒ, nyǐ nyàkǎ nyǒzù nyǐ kòmbí ípìrǒnga nà rǐ'ì ndínǐ Kàgàwà-ɔvò nabhù tí rilè ndi ale tí.

¹² Nírò, àpé nyùbhà nzérenga rǐ'ì obi nà wò ɔve tó ngbǒku dǎ, nyǎmbe ndi ngbǒku rǐ atdyúya òho nzére dhu ònzì dǎ.

¹³ Àpé nyìpfo ngbǒku tdítǎ ràmbe nzérenga ònzì dǎ, àdhàdhì ìnzǐ ní obhónánga tó dhu t'ónzita tò ka kǐli wìtù bhěyi. Pbétù, nyǐ nyàkǎ nyǎbhụ nyǐ nyǐ-tírò Kàgàwà tò àdhàdhì ɔve-bvù rò ì núngbe ale bhěyi. Ndirò, nyǐ nyàkǎ nyǎbhụ ngbǒku rǐ'ì àdhàdhì obhónánga tó kasu ònzì nyǐ nyǐ nǐ dhu bhěyi.

¹⁴ Obhó tí, nzérenga rǐ nzǐ idzi ònyu tdítǎ

dùkú. Nyí nyí'ì mbă Uyátá bhà ádrùngbănga tó obi-tsină, pbétù nyí nyí'ì Kàgàwà bhà ídzìnga tó obi-tsină.

15 Nírò, ádhu ndi ì'ì rǐ'ì? Dhu òfò tí nga àlě ràmbe nzérenga ònzì dǒ ìmbă àlě kí'ì Uyátá tó obi-tsină, pbétù àlě kí'ì Kàgàwà bhà ídzìnga tó obi-tsină dhu-okú dò rò? Ìnzǐ akèkpá màtí!

16 Nyí nyùnì tí obhó dhu, nyí rapé nyăbhă nyí-tírò nyí'ì atdí ale tò arí kasu ònzì ale tí, nyădù ndi ale ifu, ní nyí rărǐ wò ndi nyí nyífuna ale bhà ino? Dhu apé ì'ì nzérenga tó ino tí nyí nyí'ì dhu tí, ní nzérenga rădù nyündà ònà dhu ní ove. Pbétù, nyí nyapé ì'ì Kàgàwà ìfũ ka kí dhu tó ino tí, ní ndi ifuta rădù nyăbhu nyókò obhónánga ǒ.

17 Otsò nyú Kàgàwà tò! Angyi nyí ní'ì nzérenga tó ino. Pbétù kòmbí, nyí nyífu yà fúkù ka kúdhe dhu, nyădù àkonà atdí afíku nyú nà.

18 Nyí, yà Kàgàwà úkolò nyí nzérenga ǒ rò rò, nyí nyúgèrè wà nyí nyóngò obhónánga tó ino tí.

19 Ma móte ìndrũ tó ófò ǒ, yà ìnzǐ dhu arí dùku àlě nǐ sese fúkú ivívinga-okú dò rò. Angyi nyí nyadzi nyí atdídǒ, nyúli ngbǒku róngò nzérenga mà inzà nga nòfò dhu mànà ònzì, ndi dhu rădù nyăbhu ìnzǐ nyífu Kàgàwà. Ní kòmbí, nyí nyàkă nyúli ngbǒku róngò obhónánga tó dhu ònzì, ndínǐ nyí nyoko tí Kàgàwà-nyíkpo ǒ ìlă ale tí.

20 Yà nzérenga tó ino tí nyí nyí'ì rò, ní obhónánga ònzì nyí nyí dhu ní'ì mbă obi nà dùkú.

21 Ní, ádhu ídzìnga tí nyí nyabà yà angyi nyí nyanzì dhu ò rò? Indo, i dhu rǐ nyíku àbhũ rìwù, abádhí-nyutsì rò ráhu dhu ní ove nídhunǐ.

22 Pbétù, kòmbí Kàgàwà ìpfo wà nyí nzérenga ǒ rò, ndàdù nyǔgèrè nyǔngò p̀b̀ndà kasutále tí. Ndi dhu-okú d̀ò rò, nyí nyarí Kàgàwà-nyìkpó nòfò dhu ònzi, ndi dhu ràdù nyǎbh̄ nyǎbà dhòdhóhóngà tó ípìrǒngà.

23 Obhó tí, nzérenga arí àbh̄na mùkìmbà tí p̀b̀ndà ino tò dhu ní ɔve, pbétù Kàgàwà arí àbh̄na p̀b̀ndà ino tò tírǒrǒngà tó perè ní dhòdhóhóngà tó ípìrǒngà, àě tó Ádràngbàle Yèsù Krístò mànà abádhí ùngbò ì dhu-otù ǒ.

7

Ɖwátána tó ǒfò ǒ ka kí Kàgàwà-kàs̄ ònzi dhu (Gàl 2.19-20)

1 Àbanĩnzó, nyí nỳni wà yà f̀k̀k̀ù ma múnona dhu, iwà nyí nỳni Ɖyátá dhu-okú d̀ò rò. Ɖyátá arí'ì ɔbi nà ìndr̄ d̄ yà àdì ndi ale àdì nyìkpóna nà òná kàs̄m̀ ǒ tí.

2 Atdí ndi dhu tó ǒfò ní, iwà àrà amba-bv̀ tsìbhále ní ɔmbátá tó Ɖyátá ǹtsi wà p̀b̀ndà ípìrǒngà ǒ p̀b̀ndà kpatsìbhále nà yà àdì ndi kpatsìbhále àdì nyìkpóna nà òná kàs̄m̀ ǒ. Pbétù, ndi kàbhà kpatsìbhále náapé òvè, ní íyàdhíyà r̄'ì mb̄ tdítđ wò ndi ǹtsi ndi kpatsìbhále nà Ɖyátá-tsin̄.

3 Nírò, kǎpé àrà amba-bv̀ nḡtsi ale bhà, àdì p̀b̀ndà kpatsìbhále àdì nyìkpóna nà òná kàs̄m̀ ǒ, ní ka kí kòz̄ r̄'ì m̀nỳn̄ ǹnz̄ ale tí. Pbétù, kàbhà kpatsìbhále apé òvè, ní íyàdhíyà r̄'ì mb̄ tdítđ wò ndi ǹtsi Ɖyátá-tsin̄. Ndirò kà r̄'ì mb̄ àrà amba-bv̀ nḡtsi kpatsìbhále bhà, nóz̄ ka kí nz̄ m̀nỳn̄ ǹnz̄ dhu tí.

4 Ní nyí mà àbanǎnzó, ndi dhu rǐ'ì ndi dhu bhěyi tí tikw ònǎ rò. Ʋyátá nàndà dhu nǐ, nyí nyúdà wà ɔve ònǎ atdíkpá Krístò mànà, ndi ɔve ràdù nyǐndà Ʋyátá bhà ádrùngbǎnga tó ɔbi rǒ rò. Ndirò kòmbí, nyí ní ngǎtsi ale bhà ale. Ndi ale ní Krístò, yà ndi ñingbè ɔve-bvù rò ale. Àě ní Krístò bhà ale nídhunǐ, àě kádù Kàgàwà bhà kasu ònzì rìbhò itse.

5 Obhó tí, angyè ófò ǒ àě kǐ'ì ònǎ kàsùmì ǒ, Ʋyátá rǒzùna nzére dhu tí dhu ònzì ka kǐ dhu-atdyú náanzì kasu àě-nyutsi ndàbhũ àě àě rònzì i nzére dhu, yà àě ùndà ràdù ɔve ò àě-afí ònǎ rò dhu.

6 Angyi àě kǐ'ì Ʋyátá bhà ino tí. Pbétù, àě kúdà wà ɔve ònǎ Krístò mànà, ndi dhu ràdù àě núwũ Ʋyátá bhà ino-kàsũ ǒ rò. Ní kòmbí, àě kǐ'ì inè àě rònzì kasu Kàgàwà tò ɔwútana tó ófò ǒ, kàbhà Ìlǐlǎ-Alafí bhà ɔndata-tsinǎ, ìnzì ní angyè ófò yà ùtũ tí Ʋyátá arí ìndrũ ùtũ nǐ ǒ.

Nzérenga rǐ ndùnǐ Ʋyátá-otù ǒ dhu (Ròm 3.19-20; 5.20; Gàl 3.21-22)

7 Nírò àě kǐ àdhu ùno? Ʋyátá tí nzérenga? Ìnzì akekpa màtí! Pbétù, nzérenga tí rǐ'ì dhu nábhu mǎni ní Ʋyátá. Obhó tí, ìnzà Ʋyátá áti dhu ràkǎ nzá ngǎtsi ale-fó rǐ'ì dhu ràtdù afínũ nánǐ, ma múnìyana nzǐ ngǎtsi ale-fó rǐ'ì dhu rǐ ale-afí atdũ dhu ràrǐ nzérenga ònzì ka kǐ dhu dhu.

8 Nzérenga abà otu ndi ɔyátá-otù ǒ, ndàbhũ ma mongò kóró nzére dhu-tidò-atdyú òhò. Obhó tí, ìmbǎ Ʋyátá na, nzérenga rǐ'ì àdhàdhì iwà óvè dhu bhěyi nyudutsi.

⁹ Angyi, inzà ma màpè Ƴyátá rǎnɔna dhu-tì ùnǎ mběyi rò, ma mongónà àdi akye. Pbétù, ma mitdègu kà-tì ùnǎ, ní nzérenga adù ide pǎna dǒ nyudutsi,

¹⁰ ndàdù òngo ànyǎdu nòtdì ɔve tò dhu tí. Ndi dhu bhěyi ní ndi, Ƴyátá, yà ìndrǔ àbhǔ àmbènà ràbà ípìrǒnga dhu, náadù ìbhònà idù dhu ní afídu ònǎ rò ma mǒvè dhu.

¹¹ Obhó tí, nzérenga náabà otu Ƴyátá-otù ǒ ndùtrǎ ma, ndi dhu ràdù mabhɛ mǒvè afídu ònǎ rò.

¹² Kùtsa ma mí dòná rò nǎ, ma mátina: Ƴyátá ní ìlǎ dhu, ndirò kà rǎvǎna àlě rǒnzì dhu ní ìlǎ dhu, obhónánga tó dhu, ndirò ídzì dhu.

¹³ Nírò, wò dhu t'átina wò ndi ídzì dhu, Ƴyátá, rahò ndi ma? Inzǎ ní ndi dhu bhěyi! Pbétù, ima nahò ní nzérenga, ndìdyì wò ndi ídzì dhu ndòhò ma nǎ. Ní ndi Ƴyátá-otù ǒ nga ní ndi nzérenga níitè ndì nzérenga nyú tí nǎ.

Nzére dhu mà ídzì dhu mànà rǎ anya ònzì ale-nyutsì dhu

¹⁴ Obhó tí, àlě kùni wà dhu Ƴyátá nàndà dhu nǎ, Hǎlǎ-Alafí ríbhò ndi ka àlě tò. Pbétù imá na, ma ní ìndrǔ, yà iwà ka kábhɛ kodzì rǐ'ì nzérenga tó ìnɔ tí ale.

¹⁵ Obhó tí, yà ma mǒnzina dhu náarí nzǐ dùdu àlǎ: yà ma mòzè mǒnzì dhu nǒnzì ma marí nzǐ àdù, pbétù yà ma mǒndrò dhu ní ndi ma marádù ònzìnà.

¹⁶ Ma mùni wà dhu yà ma mǒnzina dhu ràrǐ nzére dhu. Ní ndi dhu ìtè dhu iwà ma rà'ù Ƴyátá ùnò dhu ídzì dhu tí.

¹⁷ Nírò kòmbí, ìnzí ní ima ndi ma mí ndi dhu ònzi, pbétù kònzì rí ní yà nyudutsi rí'ì nzérenga.

¹⁸ Obhó tí, ma m̀ni wà dhu ídzì dhu r̀r̀'ì mbà nyudutsi. Kà-tì ní, ìndrù tó pbàkà ófò ǒ, atdyúdu rí'ì ìnè m̀nzì ídzì dhu, pbétù ndi dhu ònzi ma mí nǐ obi rí'ì mbà.

¹⁹ Obhó tí, ma marí nzí yà ma m̀zè m̀nzì ídzì dhu ònzi, pbétù ma marádù ònzìnà ní nzére dhu yà ìnzá ma m̀zè m̀nzì.

²⁰ Nírò, dhu apé ì'ì ma marí yà ìnzá ma m̀zè m̀nzì dhu ònzi dhu tí, ní ìnzí ní ima ndi ndi dhu ònzi ma marí, pbétù kònzì arí ní yà nyudutsi rí'ì nzérenga.

²¹ Nírò, ma m̀sù wà nyudutsi arí ndònzì dhu. Ndi dhu ní: yà ma m̀zè m̀nzì ídzì dhu òná kàsùmì ǒ, ma marádù ònzìnà ní nzére dhu.

²² Afídu ònǎ rò, ìdhèdu nìka ní Kàgàwà bhà Hyátá,

²³ pbétù nyudutsi, ma m̀nè nzérenga r̀bhona ngátsi obi ndùgye rí ndi afídu ò rí'ì ídzì irèta tó obi nà ró. Ndi dhu ònzì ma mí'ì yà nyudutsinǎ rò rí kasu ònzi ndi nzérenga bhà obi tó imbitále tí.

²⁴ Ma mí'ì àpbè ǒ! Ní ádhi pbá ale ndi migǔ rí yà ove ò rí munda ale-ngbò-fó rò?

²⁵ Ilèta àkǎ mabhɛ Kàgàwà tò! Ka ní ndi migǔ rí àlě tó Ádr̀ngbǎle Yèsù Krístò-otù ǒ!

Nírò, pbàkà irèta ònǎ rò, ima ní Kàgàwà bhà Hyátá tó ìno, pbétù ìndrù tó pbàkà ófò ǒ, ima ní nzérenga bhà obi tó ìno.

Kàgàwà bhà Ʋlǎ-Alafí-otù ǒ tí ka kádù kà-nyìkpó nǒfò dhu ònzì dhu

¹ Nírò kòmbí, yà Yèsù Krístò nà ì nùngbò ale dǒ Kàgàwà rǐ nǚ anya òtdì akekpá màtí.

² Obhó tí, Yèsù Krístò nà àlě kúngbò ale rò, àlě kí'ì Kàgàwà bhà Ʋlǎ-Alafí bhà obi-tsìnǎ. Ndi Ʋlǎ-Alafí ní ndi àlě nùkolo nzérenga mà ɔve mànà tó obi ǒ rò, ndàdù ípírǒnga-ɔwátá níbhò àlě tò.

³ Músà bhà Ʋyátá tò ndi dhu akána nǚ, àlě tó ale-ngbò tó ófò tó ivívinga nùutò kà-tsù ìnzì rǒnzì ndi dhu dhu-okú dò rò*. Pbétù, Kàgàwà ní ndi adù kònzì. Kívi Idhùna àlě tó ale-ngbò tó ófò ǒ, ndínǐ àlě'ì nùkolo tí nzérenga ǒ rò. Ndi Idhùna bhà ɔve-otù ǒ ní ndi kǎtdì nzérenga-ànyǎ.

⁴ Kǎnzì dhu ndi dhu bhěyi, ndínǐ ndabhù tí Ʋyátá ònzì obhónánga rǎkǎ àlě-nyutsì. Àlě'ì ní nǚ yà ì òzè dhu bhěyi arí 'ùnda itírò ale, pbétù àlě'ì ní Ʋlǎ-Alafí arí ùndana ale.

⁵ Obhó tí, wò ì òzè dhu bhěyi arí 'ùnda itírò ale náarí afíya itù ì í atdyúya òho dhu nǐ. Pbétù, Ʋlǎ-Alafí náarúndana ale, náarí afíya itù ndi Ʋlǎ-Alafí òzè 'ònzì dhu nǐ.

⁶ Ale-ngbò rǐ atdyúya òho dhu nǐ ka kí ale-afí itù dhu náarí ìndrú ùnda ɔve ò. Pbétù, Ʋlǎ-Alafí òzè dhu nǐ ka kí ale-afí itù dhu náarí ìndrú ùnda ípírǒnga mà mǎrùngà mànà ò.

⁷ Obhó tí, ale-ngbò rǐ atdyúya òho dhu átdù afíya ale ní Kàgàwà-rǒ òmvù. Obhó tí, abádí

* **8:3** 8.3 Ngátsi ófò ǒ ka kàmbènà kèno yà dhu bhěyi: ... àlě tó ale-ngbò tó ófò tó ivívinga nùutò àlě-tsù ìnzì àlě rífu ndi Ʋyátá àkǎkǎ dhu bhěyi dhu-okú dò rò.

nífú nzá kàbhà Ƴyátá, ndirò abádhí rǐ kífú dhu rǐ'ì odú nyú.

⁸ Ƴ òzè dhu bhěyi arí 'ùnda itírò ale rǐ Kàgàwà-idhè níká dhu rǐ'ì odú nyú.

⁹ Nyí'í na, nyí ní nzǐ ngbǒya arúndana ale, pbétù nyúnda arí ní Kàgàwà bhà Ƴlǐlǎ-Alafí, dhu apé ì'ì ndi Ƴlǐlǎ-Alafí rǐ'ì nyukutsi dhu tí. Ndirò, ìmbá Krístò bhà ndi Ƴlǐlǎ-Alafí náapé ì'ì nyukutsi, ní nyí ní nzǐ kàbhà ale.

¹⁰ Pbétù, dhu apé ì'ì Krístò rǐ'ì nyukutsi dhu tí, ní ngbǒkú mà rǐ mbá òvè nzérénga-okú dò rò, ní nyí nyí ípirǒnga àbà àbà Ƴlǐlǎ-Alafí-otù ǒ, iwà Kàgàwà ózù nyí obhónángatále tí nyìkpóna ǒ dhu-okú dò rò.

¹¹ Yà Yèsù Krístò nabhù rìngbè ndi ɔve-bvù rò Kàgàwà ní bhà Ƴlǐlǎ-Alafí náapé ì'ì nyukutsi, ní ndi Kàgàwà rǐ ípirǒnga àbhù átò wò ɔve tó ngbǒkú tò, yà nyukutsi rǐ'ì pbìndà Ƴlǐlǎ-Alafí-otù ǒ.

¹² Nírò àbanǐnzó, àlě kí'ì wànzá nà. Pbétù ndi wànzá ní nzǐ ale-ngbò nàndà dhu tó, yà kòzè dhu bhěyi àlě kádù òko nǐ wànzá.

¹³ Obhó tí, nyí nyapé òko nyǒnzì ale-ngbò ózè dhu, ní nyí nyádù ùve ùvè. Pbétù, nyí nyapé nyukutsi nzére mètso nókye Ƴlǐlǎ Alafí bhà ɔbì nǐ, ní nyí nyádù dhòdhódhóngà tó ípirǒnga nábà àbà.

¹⁴ Obhó tí, kóró ale yà Kàgàwà bhà Alafí náarí ùndana ní Kàgàwà bhà inzo.

¹⁵ Yà nyí nyabà Ƴlǐlǎ-Alafí ní nzǐ ino tí rí nyǎbhù nyòkò, ndirò ɔdo nà rí nyǎbhù nyí'ì tdítǒ Alafí. Pbétù, nyí nyabà Ƴlǐlǎ-Alafí ní Kàgàwà bhà inzo

nyú tí rí nyǔgèrè nyǒngò Alafí. Ndi Alafí ní ndi rí àlě àbhǔ àlě ràfà àlě, àlě ràti: «Àba, Àbadu!»

¹⁶ Ndi Alafí ndìtírò ní ndi rí dhu ìtè kpanjangba àlě-afí ò àlě ràrĩ Kàgàwà bhà inzo.

¹⁷ Ndirò àlě kapé ì'ì Kàgàwà bhà inzo tí, ní àlě ní'iya kàbhà dhu-kàmǎ. Àlě ní'iya Kàgàwà bhà dhu kàmǎ atdíkpá Krístò mànà. Obhó tí, dhu apé ì'ì atdíkpá àlě kí àpbè àbà Krístò mànà dhu tí, ní àlě kí'iya ngari nà átò kàbhà ádrùngbǎnga tó awáwù ò.

*Kàgàwà náabhùya p̀b̀indà inzo
ròtsù p̀b̀indà ádrùngbǎnga tó awáwù ò dhu*

¹⁸ Ndirò ma màla dhu, yà kòmbí àlě kábàna àpbè ní ràkǎ nzá kudhe yà Kàgàwà udhé àlě tó ádrùngbǎnga tó awáwù nà.

¹⁹ Obhó tí, yà Kàgàwà anzì kóró dhu-tsí rǒdona atdyúya nyú nà dhu ní Kàgàwà rĩ p̀b̀indà inzo tí rí'ì alé ìtè ònǎ kàsùmì.

²⁰ Ròpè ndi mùhàngú ò rò, yà Kàgàwà abhòlò kóró dhu-tsí-ànyǎ kǎtdì wà ìmbǎ rì'ì yà ì akána ì'ì nà obi nà, 'ònzì ì àkǎnà 'ònzì dhu*. Ìnzì ní ì dhu-tsí ì ndi dhu nazè, p̀b̀étù Kàgàwà ní ndi ka nazè rì'ì ndi dhu bhéyi. P̀b̀étù ì dhu-tsí rǒdona rònzì ndi dhu rĩ'ì inè.

²¹ Obhó tí, Kàgàwà udhé wà yà ndi ndabhòlò kóró dhu-tsí àbhǔ ndi ndi rùvò yà abádhí arí'ì tsinanǎ ádrùngbǎnga tó obi yà dhu ìnzǎ arí'ì rò ònǎ kàsùmì. Ndi dhu bhéyi ní ndi ì dhu-tsí nùugèrèya ì, 'òngò owútána tí, 'ádù ì'ì ngari nà Kàgàwà bhà inzo tó ádrùngbǎnga tó awáwù ò.

* 8:20 8.20 Opt 3.17-19

22 Obhó tí, àlě kùni wà dhu i dhu-tsí rarí tagà ònzi kòmbí, 'àdù àmbe àpbè àbà dǒ àdhàdhì ndùgù rí tsibhále náarí àpbè àbà dhu bhěyi.

23 Pbétù, ìnzí ní Kàgàwà abhòlò kǒkò dhu-tsí kèlě i ndi tagà ònzi arí. Àlě mà àlě karí tagà ònzi átò àlě-nyutsi, àzèmbè àlě kí dhu òdò Kàgàwà ritè àlě pbìndà inzo nyú tí, ndàdù àlě-ngbò ùgèrè ròngò ɔwútána tó ale-ngbò, yà ìnzí rádù òvè tí rórò. I dhu òdò àlě kí ònanà, àlě kábà wà Kàgàwà bhà Hìlǎ-Alafí rì'ì yà kǎkò fìndá làkà àlě tò perè nzínzi ǒ wemberè tó perè tí.

24 Obhó tí, Kàgàwà ígǔ wà àlě, ndirò àlě kà'ù wà dhu ìbho kà rarí kóró dhu yà ndi ndakò fìndá làkà àlě tò ìbho àlě tò. Àlě kapé yà àlě tò kǎkò fìndá làkà dhu àlǎ, ní àlě kódona àlě ràbà tdítǒ dhu rí'ì mbǎ. Àzèmbè àlǎ ka kálǎna ale-nyìkpó nǐ dhu nódò ka tí àdù òdò ndíní ka kabá tí?

25 Pbétù, àlě kapé ìnzá àlě kàpè àlǎna dhu òdò àlě ràbà, ní àlě kádù ndi dhu òdò àlě ràbà àlě-afí àlě kòtù rò.

26 Ndi dhu bhěyi tí, Kàgàwà bhà Hìlǎ-Alafí rǐ àlě dzùnà ònzi àlě tó ivívinga ǒ, ìnzá àlě kùni itsòta àkǎkǎ dhu bhěyi nídhuní. Pbétù, ndi Hìlǎ-Alafí ndítírò rǐ ndìtsò òhǔnà Kàgàwà-rǒ àlě-okú dò rò, yà ìnzí ka kádù àwenà ale-tsù ǒ ófò ǒ.

27 Ndirò Kàgàwà yà àlě-afí ò dhu àlǎ arí ale, núnì wà pbìndà Hìlǎ-Alafí òzè ndònzì foná dhu. Obhó tí, ndi Alafí arí ndìtsò Kàgàwà bhà ale dǒ Kàgàwà nyú nózè ka dhu bhěyi.

28 Ndirò, àlě kùni wà dhu, Kàgàwà rarí kóró dhu-tsí àbhǔ ribhò ídzìnga ndi nózè ale tò. I ale ní yà kúnzi yà ndi nyú ndi ndudhé ka dhu bhěyi

ale.

²⁹ Obhó tí, Kàgàwà avò i ale angyangyi, ndàdù dhu ùdhe átò ndíní ndì ndabhùya tí abádhí ròfò ì Idhùnà nà. Ndi dhu bhěyi ní ndi, ndi kà t'Ídhùnà náadùya ì'ì sengba tí kóró adóna tò.

³⁰ Ndirò, i ale yà Kàgàwà avò angyangyi, ní künzi átò. Kòkò künzi ale kázù átò obhónángatále tí. Ndirò, kòkò i obhónángatále tí kázù ale tò kàkò wà làká, ndi rabhùya abádhí ròtsù átò pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù ò.

Kàgàwà ózè àlě nǐ àzè rǒ rò rí àlě ìndà atdí dhu mà rǐ'ì mbǎ dhu

³¹ Nírò, ádhu ndi àlě kàkà àlě rùnò wò dhu-dzidò? Kàgàwà apé ì'ì àlě-tí'òná rò, ní ádhi ndi àlě rǒ òmvù tí rádù ì'ì?

³² Ábadi níwá nzá Idhùnà nyú mà, pbétù kípfo ka rìrà òvè àlě-okú dò rò kóró. Ní kà rǎdù àdi ìngbà dhu bhěyi ìnzǐ ndibhò kóró dhu àlě tò ndi Idhùnà màná?

³³ Ádhi pbá ale ndi Kàgàwà óvò fǐndà ale nóbhù rádù? Ìmbǎ rǐ'ì atdí màtí! Obhó tí, Kàgàwà nyú ndìtírò nózù wà abádhí obhónángatále tí.

³⁴ Ádhi pbá ale ndi anya òtdì rádù abádhí dǒ? Ìmbǎ rǐ'ì atdí màtí! Obhó tí, Yèsù Krístò náavè abádhí-okú dò rò, ndirò ròsè ndi dhu dònǎ, kǎdù ndìngbè òve-bvù rò. Ka ní ndi àdi kòmbí Kàgàwà bhà fangà dònǎ rò, ndàmbe ndìtsò dǒ àlě-dǒ.

³⁵ Ádhu ndi àlě ìndà rádù Krístò ózè àlě nǐ àzè rǒ rǒ? Tí àpbè, tí izu, tí avuta, tí àwù, tí ìmbǎ àfóna ka kí mberù rǐ'ì dhu, tí arita, ndirò tí òve?

³⁶ Àdhàdhì Ìlǐlǎ Andítá rǒvona dhu bhěyi:

ngari ǒ, ndi dhu bhěyi ma m̀onzi dhu dhu rǎd̀u abádhi ̀igũ nánĩ.

⁴ I àbanĩzo ní Pbàisràyéli, yà Kàgàwà náavò rì'ì pbìndà inzo tí. Kĩtè pbìndà ádr̀ungbãnga tó awáwù abádhi t̀ò, kãnzì ungbòta tó làká abádhi t'ábhúna mànà, kãbhù Ƴyátá abádhi t̀ò Músà-otù ǒ, kítè ndùle abádhi rǎd̀u tí dhu abádhi t̀ò, ndirò kǎkò ábhò dhu tó làká abádhi t̀ò.

⁵ Abádhi ní àlè t'ábhúna-nzĩnzì tó pbàdzukuru, ndirò Krístò ka kugu ale-ngbò tó ǒfò ǒ abádhi-dhú nzĩnzì ǒ. Ndi Krístò ní ndi Kàgàwà yà kóró dhu d̀ó arí'ì ale. Kákà kilè dhòdhòhonganà! Àmìnà.

⁶ Ma màti nzá Kàgàwà akò làká rǎkǎ nzá. Obhó tí, ìnzì ní kóró ale yà Pbàisràyéli ò rò úvò ndi obhóná Pbàisràyéli,

⁷ ndirò ìnzì ní Àbràhamù-dhú ò rò úvò ale kóró i obhóná Àbràhamù bhà inzo. Obhó tí, Kàgàwà akò làká Àbràhamù t̀ò, ndàti: «Ìsakà-otù ǒ nga ní ndi nyi nyabáya pb̀ukù dhu tí ka kòz̀una pbàdzukuru nĩ*.»

⁸ Kà-tì ní, ìnzì ní kòkò ka kugu àdhàdhì ìndr̀u ùgu ka karí dhu bhěyi nzónzo i ka kòz̀una rì'ì Kàgàwà bhà inzo tí, pbétù kòkò ka kugu Kàgàwà akò làká-otù ǒ nzónzo ní i ka kòz̀u rì'ì kàbhà obhóná pbàdzukuru tí.

⁹ Yàrí ní ndi Kàgàwà akò làká, ndàti: «Yà dhu bhěyi kàsùmì ǒ, ma mírà tdít̀d̀ó, ní Sàrà rĩ kpatsibhá ngbángba núgu*.»

¹⁰ Ndirò, ì'ì rì'ì ní nzì wò dhu kèlè. Rùbhekà rì'ì inè átò. Ƴyàdhíyà núugu óyò ozó-nzo Ƴsawù

* 9:7 9.7 Ƴpt 21.12 * 9:9 9.9 Ƴpt 18.10-14

mà Yàkòbhò nà, atdí àba, àlě t'ábhunà Ìsakà tò.

¹¹ Pbétù, inzà ka kàpè i nzónzo mà núgu rórò, ndirò inzà i nzónzo àpè atdí ídzi dhu mà ndirò atdí nzére dhu mà nónzi rórò, ndínř Kàgàwà udhé dhu náaká tí, àdhàdhì kǎrí dhu òvò òná ófò ǒ,

¹² ndi ófò ni inzà nga nàndà ìndrũ-kàsũ nà, pbétù kàndà nga yà ìndrũ nunzi Kàgàwà-afí òzè dhu kèlě nà. Ní Kàgàwà avò dhu Rùbhekà tò ndàti: «Ádrùngbǎ-ingba nóonziya kasu olù-ingba tò*.»

¹³ Hìlǎ Andítá řř dhu òvo, ndàti: «Ma móze Yàkòbhò, madù Èsawù nóndrò*.»

Kàgàwà arí dhu ònzi ndì ndòzè dhu bhěyi pbìndà ale nř dhu

¹⁴ Nírò, ádhu àlě kàkǎ àlě rùnò? Tí ìnzí Kàgàwà rarí obhónánga ònzi? Ìnzí akèkpá màtí!

¹⁵ Obhó tí, kǎvò dhu Músà tò, ndàti: «Ma mí izu àbà dóná ní ma mòzè mabà izu dóná ale, ndirò ma mí ídzìnga ònzi fíndà ní ma mòzè monzi ídzìnga fíndà ale*.»

¹⁶ Nírò, Kàgàwà bhà ídzìnga nándà nzà nga ìndrũ òzè dhu nà ndirò ndi ale rǎnzina dhu nà, pbétù kàndà nga kà řř izu àbà ìndrũ dǒ dhu nà.

¹⁷ Hìlǎ Andítá ò, Kàgàwà řř dhu òvo Mísri tó pbìrì ǒ ádrùngbǎ kamà tò, ndàti: «Ma mídì nyi nyi'ì ádrùngbǎ kamà tí, ndínř ma mìtè tí pbàkà ádrùngbǎnga tó obi otùnũ ǒ, ndirò ndínř ìndrũ ígá tí ovòdu yà adzi ǒ kóró ngari òná*.»

* **9:12** 9.12 Ǔpt 25.23 * **9:13** 9.13 Màl 1.2-3 * **9:15** 9.15 Uvt 33.19 * **9:17** 9.17 Uvt 9.16

18 Nírò, Kàgàwà arí izu àbà ndì ndòzè ndàbà izu dóná ale-dǒ, ndirò kǎrí ndì ndòzè afína rò'ò odú ale-afí àbhǔ rò'ò odú.

19 Wò dhu bhěyi Kàgàwà arí dhu ònzi rò, nyi nyínè nyati ima nǐ: «Ádhu Kàgàwà rǒrù nǐ ìndrǔ dǒ tǔtǔ okúna dò rò? Atdí ale mà tí'ì inè ndùwu kà-afí òzè ndònzì dhu?»

20 Ní kòmbí, inyi ní àdhi ndínǐ nyi nyagò tí nyi Kàgàwà nà? Adzi nǐ ka kòbhòlò wìtù tí àdù àtìna àti ndì nóbhòlò ale nǐ: «Ádhu nyi nyòbhòlò ima wò dhu bhěyi nǐ?»

21 Itǎ òru arí ale tí nǐ àdù ndì ndòzè ndònzì dhu ònzì pbìndà anzi nǐ? Ndi atdí anzi-adì nǐ tí, kà tí nǐ àdù ifuta nà àkǎ wìtù òbhòlò, ndàdù yà bilínganà ka karí ngbǒya òko wìtù òbhòlò átò?

22 Ndi dhu bhěyi tí, Kàgàwà rǐ'ì inè ndònzì dhu ndì ndòzè dhu bhěyi pbìndà ale nǐ. Kǎzè ndìtè pbìndà nàwí yà àkǎkǎnà ndìtǔ ànyǎya ale tò, ndínǐ pbìndà ádrùngbǎnga tó òbi nitè tí. Pbétù kǎdù ì ale tó dhu-dzi òndù atdíǒ.

23 Kǎzè átò ndìtè pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù tó ábhǒnga yà izu ndì ndábà dòyá ale tò. I ale kǎbhòlò angyangyi ndínǐ otsúya tí ndì pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù ò.

24 I ale ní àlǎ'ì. Kúnzì nzá àlǎ Pbàyàhúdì nzínzì ò rò tí, pbétù kúnzì àlǎ ìnzì ní Pbàyàhúdì nzínzì ò rò átò.

25 Ndi dhu rǐ'ì àdhàdhì yà nabì Òseyà bhà bhǔkù ò Kàgàwà avò dhu bhěyi. Kǎti:

«Ìmbǎ ì'ì pbàkà ale tí ale
ní ma manziya <Pbàkà Ale> tí.

Yà inzà ma mati atdíǒ ma mózè dhu tí ale,

ní ma manziya <Atdídǒ ma mózè Ale> tí*.

²⁶ Ndirò abádhí tò ka kavò dhu òná rò ngari, kati:
<Nyí ní nǝ pbàkà ale,>

ní ǒ rò ka kanziya abádhí Kàgàwà, yà Ípìrǒnga
nà arí'ì ale bhà Inzo tí*.»

²⁷ Nabì Ìsayǎ na náavò dhu kpanjangba
Pbàìsràyélí-okú dò rò, ndàti: «Ìmbǎ Pbàìsràyélí
àmbènà ì'ì abho àdhàdhì ádrùngbǎ rèrù-bidǒ
osokpó bhěyi màtí, ní ngúfe ale kèlě abádhí
nzínzì ǒ rǝ ndi ùgu.

²⁸ Obhó tí, Ádrùngbǎle Kàgàwà rǝ yà adzi ǒ ale-
ànyǎ ìtdì àkǎkǎ dhu bhěyi, yà ndì nyí ndì ndunò
ka dhu bhěyi, ndirò kà rǝ ndi dhu ònzi inzá ndì
ndòdò nga ádzì rórò*.»

²⁹ Ndirò ndi nabì Ìsayà náavò dhu angyinǎ rò
átò ndàti:

«Inzì Kàgàwà, yà kóró dhu dǒ arí'ì obi nà
ale nigũyana gukyè àlě-dhú nzínzì ǒ
atdídhená ale àlě tò,
ní àlě kúliyana àlě Sòdomò mà Gòmora nà tó kigò
ǒ bhà, yà kǎtdì tsěya bhěyi*.»

*Krístò ní yà indrǔ-pfò ùbě arí bhalabhala tó
odu dhu*

³⁰ Nírò, ádhu ndi àlě kǎkǎ àlě rùnò? Inzì ní
Pbàìsràyélí yà inzá dhu nanè Kàgàwà ròzù ì
obhónángatále tí ale, ní kòzù wà obhónángatále
tí a'uta-otù ǒ.

³¹ Pbétù Pbàìsràyélí, yà Uyatá t'ífuta-otù ǒ
Kàgàwà rǝ 'òzù obhónángatále tí dhu ònè rǒ

* **9:25** 9.25 Úse 2.25 * **9:26** 9.26 Úse 2.1 * **9:28** 9.28 Ìsa
10.22-23 * **9:29** 9.29 Úpt 19.23-28; Ìsa 1.9

ubhínà ale, náawù nzá ùvò ndi bhěyi ka rř 'òzè dhu ò.

³² Adhu-okú dò rò? Abádhi anè nzá ndi obhónánga a'uta-otù ǒ, pbétù abádhi anè ka yà ì ónzina kasu-otù ǒ dhu-okú dò rò. Abádhi-pfò onzi abè wò ìndrũ-pfò àbhũ arí onzi ròbè odu rǒ,

³³ àdhàdhì Kàgàwà rǔnɔna ɪlɪlǎ Andítá ò dhu bhěyi. Kà rǎtina:

«Kǎnř ma mìli ìndrũ-pfò ùbě rí odu Sàyuni tó pbìrì dǒ.

Ka ní ìndrũ àbhũ rř ràwà ì bhalabhala tó odu. Pbétù, kà'ù rř ale-nyì rř nzì ìwũ*.»

10

Pbàìsràyélí núvǒ ì ìnzǐ 'ùngu ídzì otu dhu

¹ Àbanřnzó, ma mí atdyúna òho dhu, ndìrò ma mí mitsò Kàgàwà-rǒ Pbàìsràyélí-okú dò rò nř dhu ní Kàgàwà rǎkǎ ndìgũ abádhi.

² Obhó tí, ima ní yà ma múnɔna dhu tó ngàmbì: abádhi ní atdíǒ Kàgàwà nózè 'ìfũ ale, pbétù ndi ifuta náhu nzá obhóná inga t'únita ò rò.

³ Abádhi-dò álũ nzá ìngbà dhu bhěyi màtí Kàgàwà arí ìndrũ òzè obhónángatále tí dhu, 'àdũ dhu ònè ìdì fìyó obhónánga ìtírò. Abádhi úvǒ ì ìnzǐ 'ùngu obhónángatále tí Kàgàwà rř 'òzè òná otu.

⁴ Obhó tí, Krístò-otù ǒ, Hyátá nàrà àhu ndi ndàkànà ndàrà àhu ró, ndínř Krístò nà'ù ìngbàtí ìli ndi ale mà nózù Kàgàwà adù tí obhónángatále tí.

* 9:33 9.33 Ìsa 8.14; 28.16

Ɖgù rǐ̀ì yà Ádrùngbǎ̀e Yě̀sù ná'ù ale tò kóró dhu

⁵ Yàrí ní Músà andí Ɖyátá ìfǔ ka kí dhu-otù ǒ Kàgàwà rǐ̀ ìndrǔ òzù obhónángatále tí dhu dǒ dhu. Kǎ̀ti: «Ɖyátá únò dhu ìfǔ rí ale, ní rǎ̀dù ìpìrǒ̀nga àbà ndi Ɖyátá-otù ǒ*.»

⁶ Pbé̀tù, Kàgàwà rǐ̀ ìndrǔ òzù obhónángatále tí a'uta-otù ǒ dhu rǐ̀ mbǎ̀ ì'ì ɔ̀bi tí ìndrǔ tò. Ɔ̀lǐ̀lǎ Andítá ò ka kándí dhu ndi dhu dǒ kati, nyi rǎ̀kǎ nzá nyati afínù ò: «Ádhi ndi ɔ̀rù-akpà ò rúpo?» Ndi dhu ná̀dù ì'ì àdhàdhì Krístò àbhǔ nyi nyi rifò ányìrò dhu bhèyi dhu.

⁷ Ndirò, nyi nyàkǎ nzá nyati: «Ádhi ndi ɔ̀ve-bvù rófo?» Ndi dhu ná̀dù ì'ì àdhàdhì Krístò àbhǔ nyi nyi rúpò ányì rò dhu bhèyi dhu.

⁸ Pbé̀tù, yàrí ní ndi Ɔ̀lǐ̀lǎ Andítá únò Kàgàwà rǐ̀ ìndrǔ òzù obhónángatále tí a'uta-otù ǒ dhu dǒ dhu: «Kàgàwà bhà Ɖ̀te rǐ̀̀ì ìkyèrǒ tinú, kà rǐ̀̀ì linú ndirò kà rǐ̀̀ì afínù ò*.» Ndi Ɖ̀te ní Krístò à'ù ka kí dhu dǒ mǎ̀ maróvɔ̀na ìndrǔ tò Ɖ̀te.

⁹ Nyi nyapé dhu ù̀nɔ̀ kpangba tsùnù nyú nǐ nyati Yě̀sù rǎ̀rǐ̀ Ádrùngbǎ̀e, nyadù dhu à'ù atdí afínù nyú nà iwà Kàgàwà rabhù ka rìngbè ndi ɔ̀ve-bvù rò, ní nyi nyádù ògù ògù.

¹⁰ Obhó tí, ìndrǔ apé Yě̀sù Krístò ná'ù afína nyú ò rò, nózù Kàgàwà rǎ̀dù obhónángatále tí. Ndirò, kǎ̀pé ka ndi ndà'ù dhu ù̀nɔ̀ kpangba tsùna nyú nǐ, ní Kàgàwà rǎ̀dù kìgù ìgǔ.

¹¹ Obhó tí, Ɔ̀lǐ̀lǎ Andítá rǎ̀tina: «Ìngbatí ìli ndi ale mà náapé kà'ù, ní ndi ale rǐ̀ nǐ̀ àdù dhu òzù

* **10:5** 10.5 Law 18.5 * **10:8** 10.8 Tòr 30.12-14

ndàti, kòkórò ndì ra'ú ka*.»

¹² Nírò Kàgàwà-ònzí, Pbàyàhúdí mà ìnzí ní Pbàyàhúdí mà nà nùdà ì nǐ dhu rǐ ìmbǎ ì'ì atdí màtí. Obhó tí, kóró ale rǐ'ì nà Ádrùngbǎle tí ale ní atdí ale kèlě, ndirò kǎrí ídzìngà ònzì kóró ale yà foná dhu nònzì tò.

¹³ Ǫlǎ Andítá rǐ dhu òvo, ndàti: «Ndi Ádrùngbǎle-rǒ ndì nìtsò ìngbàtí ìli ndì ale mà ní rǎdù ògù ògù*.»

¹⁴ Nírò, ìndrǔ rǎdù 'ìtsò ìngbà dhu bhěyi yà ìnzá ì á'ù Krístò-rǒ? Ndirò, abádhí rǎdù kà'ù ìngbà dhu bhěyi ìnzá ì àpè kàbhà màkǔrù ìrì rórò? Ndirò abádhí rǎdù kàbhà màkǔrù ìrì ìngbà dhu bhěyi ìmbǎ ndì dhu ùno rí abádhí tò ale rǐ'ì rò?

¹⁵ Ndirò, ka kádù dhu ùnò abádhí tò ìngbà dhu bhěyi dhu apé ì'ì ìnzá ka kòvì ìndrǔ abádhí-tí'ò dhu tí? Ǫlǎ Andítá rǐ dhu òvo mběyi nyú ndàti: «Ídzì Màkǔrù nà ríwu ale ríwu dhu àlǎ ka kí dhu ní ídzì dhu*.»

¹⁶ Pbétù, kóró ale náa'ú nzá ndì Ídzì Màkǔrù. Obhó tí, nabì Ìsayà náavò dhu ndàti: «Òo Ádrùngbǎlé, ádhi ndì mà múnoona Ídzì Màkǔrù ná'ù?*»

¹⁷ Ní ndì dhu bhěyi tí, ìndrǔ arí dhu à'ú Ídzì Màkǔrù ì ìrì rò, ndirò ndì Ídzì Màkǔrù ní Krístò dǒ róte Ote.

¹⁸ Nírò ma mí dhu ìvǔ, matí: Pbàyàhúdí níri tí ìnzá ndì màkǔrù? Abádhí ìrì wà ka! Obhó tí, Ǫlǎ Andítá rǎtina:

* **10:11** 10.11 Ìsa 28.16 * **10:13** 10.13 Yòw 3.5 * **10:15** 10.15

Ìsa 52.7 * **10:16** 10.16 Ìsa 53.1

«Màkürù nà ríwu aɛ-tù níri ndì kóró yà adzi ɔ, abádhí-òtě àrà àhɛ yà adzi ɔ kóró ngari ònǎ*.»

¹⁹ Ma mí dhu ìvǔ tdítǔ, mati: Ndi dhu alá tí obhó Pbàìsràyélí-dɔ? Kǎlǔ wà abádhí-dɔ. Obhó tí, Músà ní'ì ndi wemberè t'ále, yà Kàgàwà avò dhu otùna ɔ, ndàti:

«Ma mí nyǎbhǔ nyǎ'ì adha tó aɛ-afí nà yà ìmbǎ arí'ì pbàkà aɛ tí aɛ dǔ.

Ma mí nyǎbhǔ nyǎkǔ yà ìnzá nga núnì dhu tí nyǎ nyaróẏùna aɛ rǔ*.»

²⁰ Nabì Ìsayà náavò Kàgàwà ùnò fíndà ìnzǎ ní Pbàyàhúdì dǔ dhu átò obì nyú nà, ndàti:

«Ma mábà ma fǔyò aɛ ní kǎkà ìnzǎ úbhì mɔnè rǔ aɛ,

ma mítè ma fǔyò aɛ ní kǎkà ìnzǎ úbhì dhu ònzì rǔ fudú aɛ*.»

²¹ Pbétù, Pbàìsràyélí-okú dò rò Kàgàwà ràtina yà dhu bhěyi: «Bilínganà ma mǎrà ɔtsúdu ìyì rǔ mambe ìnzǎ arí inga ìri, ndirò dòya ídzò aɛ ùnzì dǔ nǎ ndínǎ ingo tí tidu ò*.»

11

Kàgàwà náadhò nzá pbìndà aɛ Pbàìsràyélí dòtsí dhu

¹ Nírò, ma mí dhu ìvǔ mati: Kàgàwà náadhò tí òdhò pbìndà aɛ? Ìnzá akekpá màtí! Obhó tí, ìmá na, ìma ní Mùìsràyelì, Àbràhamù bhà mùdzukurù, Bènyàminì bhà rùgànda.

* **10:18** 10.18 Zàb 19.5 * **10:19** 10.19 Tòr 32.21 * **10:20** 10.20 Ìsa 65.1 * **10:21** 10.21 Ìsa 65.2

² Kàgàwà náadhò nzá pbìndà ale kǎkà angyinǎ rò ndì ndapì fíndà. Nyí nyùni tí nzá yà Ɔlǎ Andítá náarúnna nabi Ɔliyà dǎ dhu? Pbàìsràyélí òbhu ndì ndí Kàgàwà-ònzǎ rò, kǎno dhu ndàti:

³ «Ádrùngbǎlé, abádhí ókyè pbùkù pbànábí, 'àdù pbùkù màzàbáhu núgolo. Ní ima, ma mòdì atdí rò, ndìrò abádhí rǎ mone ndíni ò oho tí ma*.»

⁴ Ní, ádhu Kàgàwà adù àdunà kà tò? Kǎdù dhu kà tò, ndàti: «Ma mòdò wà àrùbhu lufù ale idù. I ale ní kǎkà ò núvò ònzǎ 'òkò otdyèya-do Bǎli tí kátina mǎngǔ-ngba-ònzǎ ale*.»

⁵ Ndi dhu bhèyi tí, indo màtí, ò núbhà ale-go rǎ ò inè. I ale ní, yà Kàgàwà ópì fíndà pbìndà ídzìnga ò àdhàdhì afína nyú nózè ka dhu bhèyi ale.

⁶ Ní, dhu apé ò Kàgàwà ópì abádhí pbìndà ídzìnga-otù ò dhu tí, ní kǎpì nzá abádhí ónzì dhu-okú dò rò. Ndi dhu bhèyi kǎ ò rò, kàbhà ídzìnga ní nzǎ àdù ò ò ídzìnga.

⁷ Ní, ádhu olu? Pbàìsràyélí náabà tí nzá yà ò arónena Kàgàwà bhà ídzìnga? Ngúfe ale kèlǎ yà Kàgàwà ópì fíndà ní ò ka nabà. Pbétù ngǎkpà, kǎkà òdòdì, nábhù kǎdù róngò dǎya ídzò ale tí.

⁸ Obhó tí, Ɔlǎ Andítá ò ka kandí dhu kati: «Kàgàwà abhù abádhí-afí róngò odú, ònzǎ abádhí-nyìkpó ala tí nga, ònzǎ abádhí-bì ràdù inga òrì. Ní abádhí náarí ò inè ndi dhu bhèyi tí indo màtí.»

⁹ Ádrùngbǎ kamà Dàwudì rǎtina átò: «Abádhí tó mùhendù àkǎ ndùgèrè ndì abádhí rǎ, ndòngò abádhí òtsi rí àdà tí,

* 11:3 11.3 1Ká 19.10,14

* 11:4 11.4 1Ká 19.18

ndínĩ abádhí awá tí ì, 'àdù fiyó nzérénga tó perè nábà.

¹⁰ Abádhí-nyĩnga àkă ndùtì, ìnzĩ ràla nga, ndirò abádhí-adzíkpa àkă rùtdò ì bilĩnganà*.»

Pbàìsràyélí náadhò Krístò dhu náabhù ídzìnga yà adzi ǒ ngǔkpà ale tò dhu

¹¹ Nírò, ma mí dhu ìvũ matì: Pbàìsràyélí-pfò dhu ɔbé tí, ràrà àhɔ abádhí rĩ 'àwà dòtsí dhu ò? Inzá akɛkpá matí! Pbétù, Pbàìsràyélí ódhò Krístò dhu-okú dò rò, ìnzĩ ní Pbàìsràyélí náabà ì úgɔ òná otu, ndínĩ ì Pbàìsràyélí ambè tí adhàya ònzì dǒ.

¹² Ní, dhu apé ì'ì Pbàìsràyélí tó afátá mà abádhí tó ivívinga màná náabhù ídzìnga yà adzi ǒ ngǔkpà ale tò dhu tí, ní yà Kàgàwà únzì Pbàìsràyélí rĩ ògù tó otu núngǔ atdíǒ rò, ndi ídzìnga náadùya tí mbă ì'ì abhɔ nyú ròsè?

¹³ Kòmbí ma mí dhu ɔnɔ fǔkù ìnzĩ ní Pbàìsràyélí tírò. Ìma nyú, ìma ní ìnzĩ ní Pbàìsràyélí tó uvitatále. Ní ma mí milè ndi pbàkà kasu-okú dò rò.

¹⁴ Nírò, ma mí'ì inè mabhɔ fàkà pbìrì ǒ bhà nyú rònzì ngǔkpà pbìrì ǒ ale-adhà, ìngó ma maraya tí abádhí nzínzì ǒ atdídhéná ale mà nígɔ.

¹⁵ Obhó tí, dhu apé ì'ì Kàgàwà ódhò Pbàìsràyélí dhu níbhò ungbòta Kàgàwà mà nzínzì ǒ yà adzi ǒ ngǔkpà ale màná dhu tí, ní Kàgàwà à'ù Pbàìsràyélí tdítǒ dhu tí mbă àdù ì'ì àdhàdhì abádhí, kăkà iwà ɔvè ale bhèyi ì'ì ale, nábà ípìrǒnga tdítǒ dhu bhèyi?

* **11:10** 11.10 Zàb 69.23-24

Pòlò rǐ ǒyǒ ǒfǒ ìbho Pbàìsràyélí mà abhúya-nzìnzì màrà dǒ dhu

¹⁶ Ǫbhòlò ka kòbhòlò m̀̀gati-dòkpa* nábhǔ ka kapé perè tí Kàgàwà tò, ní ndì nùbhà gòna nádù ì'ì kàbhà átò. Ndirò, Pbàìsràyélí rǐ'ì àdhàdhì òzò tí Kàgàwà azò mìzèyìtuni-kpa bhèyi. Ní, ndì mìzèyìtuni-kpa-vé náapé ì'ì kàbhà dhu tí, ní ndì mìzèyìtuni-kpa-ǒpbí nádù ì'ì kàbhà átò.

¹⁷ Ní, Kàgàwà ́'a ndì mìzèyìtuni-kpa-ǒpbí-ròrò, ndàdù nyǐ, ìnzǐ ní Pbàìsràyélí, yà irí ǒ arí ìnga mìzèyìtuni-kpa-ǒpbí nùpba ndùtsì kǒkò ̀'á ndì ndù'a mìzèyìtuni-kpa-ǒpbí tó ngari ǒ. Ní kòmbí nyǐ, ìnzǐ ní Pbàìsràyélí tírò, nyǐ nyarí Pbàìsràyélí náabà ìdzìnga àbà átò, àdhàdhì irí ǒ mìzèyìtuni-ǒpbí náarí yà òzò tí Kàgàwà azò mìzèyìtuni-kpa-vé ò rò ráhù ìdha nóm̀vù átò dhu bhèyi.

¹⁸ Nírò, nyǐ nyàkǎ nzá nyǒnzì kǎkà ̀'á Kàgàwà ́'a mìzèyìtuni-ǒpbí gàyà. Nyǐ nyí mbǎ nyǐ nyí nyoyò okúna dò rò dhu nà. Obhó tí, ìnzǐ ní nyǐ ndì nyǐ nyarí ǒbì àbhǔ ndì mìzèyìtunǐ-vé* tò, pbétù kǎ-vé náarí ndì ǒbì àbhǔ fǔkù.

¹⁹ Nyǐ nyí'ì ìnè nyǎtì ma nǐ: kòrì mìzèyìtuni-kpa-ǒpbí ka kù'a, ndínǐ mǎ, mǎ mabá tí ngari arìya dǒ.

²⁰ Ní, nyǐ nyùnò obhó dhu. Ka kù'a abádhí, abádhí uvó ì ìnzǐ ì a'u tí dhu dhu-okú dǒ rò. Ndirò nyǐ, nyǐ nyí'ì ìnè pòtsó nyǐ nyùpba nyǐ ndì itsu rǒ ró, a'uta nà nyǐ nyí'ì dhu-okú dò rò. Ní

* **11:16** 11.16 Ǫzt 15.19-21 * **11:18** 11.18 Mìzèyìtuni-kpa-vé tí ka kátina iró ní Pbàìsràyélí t'ábhúna-nzìnzì.

kòmbí, nyí nyàkǎ nzá nyöyò nyí, pbétù nyí nyàkǎ nyǎndà nga mběyi!

²¹ Obhó tí, dhu apé ì'ì inzá Kàgàwà ùbhà kòrí itsu-ɔpbí-ayí, ròngò àmbé ò'ò dǒ dhu tí, ní kǎdùya nyǔbhà ìngbà dhu bhěyi?

²² Nírò, nyìrè pé nga Kàgàwà bhà ídzìnga dǒ, ndirò nyìrè pé nga kàbhà nàwí dǒ átò. Àbadhi ní pbìndà nàwí ìtè arí kǎkǎ ì nùvǒ ìnzǐ 'à'ù ndì ale-okú dò rò ale. Pbétù, ka nǎdù ì'ì ídzì ale fǔkù, kàbhà ídzìnga ǒ nyí nyòkò rò. Ìmbǎ kǐ'ì ndì dhu bhěyi rò, ní nyí nyú mà kǔ'aya nyí átò.

²³ Ndirò, Pbàìsràyélí na náapé 'ùgèrè, 'à'ù Kàgàwà tdítǒ, ní kà rǐ ìnè ndùpbǎ abádhí tdítǒ, ndùtsì yà abádhí ì'ì òyá fíyó ngari ǒ. Obhó tí, Kàgàwà rǐ'ì ìnè ndùpbǎ abádhí, ndùtsì tdítǒ.

²⁴ Nyí, ìnzǐ ní Pbàìsràyélí tírò, nyí nyí'ì àdhàdhì ìrǐ ǒ mìzèyìtunì-ɔpbí, yà Kàgàwà ú'à ndàdù àpbanà, ndùtsì yà òzò tí ndì ndazò mìzèyìtunì-kpa rǒ bhěyi, ìnzǐ ní yà mùhàngú ò rò ka karí kòzò òná ǒfò ǒ. Pbétù, Pbàìsràyélí rǐ'ì àdhàdhì wò ndì òzò tí Kàgàwà azò mìzèyìtunì-kpa bhěyi. Ní dhu rǐ ìmbǎ ì'ì odú Kàgàwà tò, ndùpbǎ yà ù'á ndì ndú'a ndì mìzèyìtunì rǒ rò ɔpbína, ndàdù ùtsìnà kà-rǒ tdítǒ.

*Kàgàwà rǐ'ì izu tó afina nà
Pbàìsràyélí mà ìnzǐ ní Pbàìsràyélí mà nà dǒ dhu*

²⁵ Àbanǎnzó, ma mòzè nzá nyòkò ìnzǐ nyǔni yà órù ò ongónà àdi dhu, akye nyí nyozúna nyí atdíǒ ìnga nùni ale tí nǐ. Ndi dhu yà órù ò ongónà àdi ní yàrí: atdídhena Pbàìsràyélí nóokoya afíya ròngò ò'ò odú, ràrà àhu yà

Kàgàwà únzì ìnzì ní Pbàìsràyélí rě ògù-otù ùngǔ atdíǎ dhu ò.

²⁶ Nírò ní ndì Ìsràyeli tó pbìrì ǎ ábhǎ ale núugùya àdhàdhì yà Ìlílá Andítá ò Kàgàwà rǒvona dhu bhěyi, ndàti:

«Uwutaba rě ndìto Sàyuni tó pbìrì dǎ.

Kàrì nzére dhu ito Yàkobhò bhà pbàdzukuru nzínzì ǎ rò.

²⁷ Wòrì ní ndì yà abádhí mànà mǎ mungbòya mǎ nǐ ungbòta,

abádhí tó nzérenga núba ma mí abádhí tò ònà kàsùmì ǎ* .»

²⁸ Ídzi Mākūrù Pbàìsràyélí ódhò dhu ka kàndà rò, abádhí ní Kàgàwà rǒ òmvǔ, ndì dhu ràdù ì'ì mǔgàsù tí fǔkù. Pbétù, Kàgàwà avò abádhí fíndà dhu ka kàndà rò, abádhí ní atdíǎ Kàgàwà ózè abhúya-okú dò rò ale.

²⁹ Obhó tí, Kàgàwà náarí nzì ìndrǔ tò ndì ndàbhù perè àkǎ ndì ale-fó rò. Ndirò, kàrì nzì fíndà ndì ndóvò ale òdho.

³⁰ Angyi nyì, ìnzì ní Pbàìsràyélí tírò, nyì nyuvó nyì ìnzì nyìrì Kàgàwà-tsǔ dhu, pbétù kòmbí, kǔbà dhu fǔkù Pbàìsràyélí úvò ì ìnzì 'ìrì kà-tsǔ dhu dhu-okú dò rò.

³¹ Àdhàdhì abádhí úvò ì kòmbí ìnzì 'ìrì Kàgàwà-tsǔ dhu dhu nábhù Kàgàwà rì'ì izu tó ale-afí nà dǔkú dhu bhěyi, ní kǎ'iyà ìnè izu tó afína nà átò abádhí dǎ, abádhí rě 'ùgèrè 'ìngò tina ò rò.

³² Obhó tí, Kàgàwà ábhù Pbàìsràyélí mà ìnzì ní Pbàìsràyélí mànà rì'ì ìnzì rí tsuná dhu ìrì ale tí, ndínǐ ndì ndì'ì tí izu tó afína nà abádhí dǎ kóró.

* **11:27** 11.27 Ìsa 59.20-21

33 Ándà pé Kàgàwà bhà ídzìnga náarí'ì ádrùngbǎ tí dhu! Kǎrí dhu-ǒnga òvò tí dhu mà, kàbhà inga t'únita mànà rǐ'ì abhàbhó nyú ròsè! Ádhi pbá ale ndi kàbhà irèta àwε rádù? Ádhi pbá ale ndi kùdhě ndi ndonzi tí dhu rádù dóna àlɛ?

34 Àdhàdhì yà Ìlǐlǎ Andítá rǒvona dhu bhěyi: «Ádhi pbá ale ndi Ádrùngbǎle Kàgàwà bhà irèta núnì?»

Ádhi pbá ale ndi kà tò rádù sedzà àbhɛ*?»

35 «Ádhi pbá ale ndi dhu nábhɛ angyi Kàgàwà tò,

ndínǐ kǎdù tí ndi dhu-arì ǒ dhu àdu fǐndà*?»

36 Obhó tí, kóró dhu náaráhɛ kà-fó rò, kóró dhu kǎbhòlò ndi, ndirò kóró dhu rǐ'ì kà tò. Ní, kàkǎ ilèta nà dhòdhóhóngà nà! Àmìnà.

12

Kàgàwà bhà kasɛ ònzi ka kí atdí ale-afí nyú na dhu

¹ Nírò àbanǐnzó, àdhàdhì Kàgàwà níitè pbìndà izɛ tó ale-afí àlě tò dhu bhěyi, mà mìtdè nyǐ ìtdè tí, nyùbho ngbǒkɛ kà tò, rǐ'ì àdhàdhì Kàgàwà tò ka kùbho ípìrǒrò rǐ'ì izǎ tó perè bhěyi, kà-nyìkpó ǒ ìlǎ, ndirò kà-nyìkpó nòfò perè bhěyi. Wòrí ní ndi àdù ì'ì obhónánga tó ófò, yà Àbadhi ɛle nyǐ nyádù nǐ.

² Nyǐ nyàkǎ nzá nyǒnzì nyǐ àdhàdhì yà kòmbí arí'ì adzi ǒ ale náarí 'ònzi òná ófò ǒ. Pbétù, nyǐ nyàkǎ nyǎbhɛ Kàgàwà rùgèrè nyǐ, ndàbhɛ

* 11:34 11.34 Ìsa 40.13-14 * 11:35 11.35 Yòb 41.3

fùkú irèta ròngò owútána tí, ndíní nyí nyuni tí Kàgàwà ózè nyǒnzì dhu. I dhu ní: ídzi dhu tí rí'ì dhu mà, Kàgàwà-nyìkpó nòfò dhu mà, ndirò obhónánga tó dhu nyú tí rí'ì dhu mànà.

³ Àdhàdhì yà Kàgàwà ónzìná idù ídzìnga mì'ì uvitatále tí dhu-bvụ rǒ, ma mátina nyí nǐ kóró: atdí ale mà nzínzìkụ ǒ náká nzá ndòzù ndì ọrú nyú, ròsè yà ndì ndí'ì ònà ọfò dòná. Pbétù, nyí nyàká nyǒzù nyí yà nyí nyú nyí nyí'ì ònà ọfò ǒ, ìnzì nyí nyí nyídzì rórò, àdhàdhì yà Kàgàwà úndò fùkù fùkù a'uta-otù ǒ perè-bvụ rǒ.

⁴ Atdí ale-ngbò rǒ, ale-ngbò-rǒngá-nzo náarí'ì ibí, ndirò i ale-ngbò-rǒngá-nzo rí mbá ì'ì kóró atdí kasụ nà tí.

⁵ Ní ndì dhu bhěyi tí, àlě kí mbá ì'ì ibí rò màtí, ní àlě ní atdí ale-ngbò kèlě Krístò mànà àlě kúngbò àlě dhu-otù ǒ. Ndirò àlě'ì kóró, àlě kúngbò àlě àlě rí'ì atdí ale-ngbò tí, ìngbatí fì ndì ale mà rí'ì p̀b̀ndà ngari ǒ àdhàdhì atdí ale-ngbò-rǒngá bhěyi.

⁶ P̀b̀ndà ídzìnga-bvụ rǒ, Kàgàwà íbhò dhèdhèrò perè-tidò àlě tò. Ní, kàbhà nabi bhěyi ka kí dhu ọvò ìndrű tò dhu tó perè nábà ale, náká ndàrà dhu ọvò rǒ ìndrű tò yà kóró àlě ká'ù obhónánga tó ọte-bvụ rǒ.

⁷ Ngùkpà ale dzùnà t'ónzita tó perè nábà ale, náká ndònzì ka mběyi. Ìndrű tò ka kí dhu ùdhě dhu tó perè nábà ale, náká ndùdhe dhu mběyi ìndrű tò.

⁸ Ngùkpà ale tò ka kí sedzà àbhű dhu tó perè nábà ale, náká ndàbhụ sedzà mběyi abádhí tò. Ìndrű tò ka kí perè ùbhő dhu tó perè nábà ale,

nákă ndùbho ka ìnzì ndì ndózána rórò. Ìndrù òdo arí ale, nákă ndòdò abádhí mbéyi. Izu tó ale-afí nà ka kí'ì ngùkpà ale dǒ dhu tó perè nábà ale, nákă ndònzì ka dhèdhe nà.

Yèsù ná'ù ale àkă 'òkò tí nzínziya ǒ dhu

⁹ Fùkú àzè nákă ndì'ì ìmbă òná ɛtrátá na. Nyí nyàkă nyǒndrò kóró dhu-tsí kăkă nzére dhu tí rí'ì, nyădù nyăpba ídzì dhu tí rí'ì dhu rǒ.

¹⁰ Nyí nyàkă nyǒzè nyí nzínzikɛ ǒ àdhàdhì atdí àba bhà ale náarí 'òzè nzínziya ǒ dhu bhéyi. Nyí nyàkă nyí'ì wemberè t'ále tí nzínzikɛ ǒ nyí nyí nyífù dhu ǒ.

¹¹ Nyí nyàkă nyǒnzì Ádrùngbăle Yèsù bhà kasu atdyúkɛ nyú nà, ìmbă itsí na, ndirò nyí nyàkă nyǒnzì ka afíkɛ nyú nà.

¹² Nyí nyàkă nyòkò dhèdhe ǒ, yà àlě tò Kàgàwà ókò fíndá làkă dhòdhódhóngá tó ípiróngá òdo nyí nyí nyí nyabá tí rò. Nyí nyàkă nyǒndù dhu-dzi àpbè ǒ, nyădù ìko pòtsó itsòta ǒ.

¹³ Nyí nyàkă nyǒnzì Kàgàwà bhà ale dzùnà fíyó m̀hètù ǒ, nyădù òwu olo tí rí'ì ale àko rǒ.

Àzè àkă kitè kóró ale tò, ìmbă rí'ì òmvù tò m̀atí dhu

¹⁴ Nyí nyàkă nyăso rùkú rávu ale. Nyí nyàkă nyăso abádhí, ìnzì ní nyǒfù abádhí òfù tí.

¹⁵ Nyí nyàkă nyǒnzì dhèdhe atdíkpá kăkă dhèdhe ǒ rí'ì ale m̀ànà, nyădù òdzi atdíkpá kăkă òdzi ródzi ale m̀ànà.

¹⁶ Nyí nyàkă nyòkò írítà nà nzínzikɛ ǒ. Nyí nyàkă nzá nyùbhà ale ìdzì ka kí dhu ràtdù afíkɛ, pbétù nyí nyàkă nyùbhà nyí yorowà ǒ ka kóko

dhu ràtdũ ndi afikũ. Nyĩ nyàkã nzá nyõzù nyĩ nyĩ-tírò dhu-õnga t'òvòta núnì ale tí.

¹⁷ Nyĩ nyàkã nzá nyãdu nzéere dhu ìndrũ tò nzéere dhu nĩ. Nyĩ nyàkã nyĩ'ì idzìnga ònzì ka kí kóró ale tò nĩ ale-afí nà.

¹⁸ Àkãkã nĩ, tikũ ònã rò, nyĩ nyàkã nyõnzì obi nyòkò màrùngà ۆ kóró ale mànà.

¹⁹ Ɔdhídũ, yà atdíđ ma mózè nyĩ rò, nyĩ nyàkã nzá nyũtsè rùkú dhu nyĩ-tírò, pbétù nyĩ nyàkã nyũbhà ngari Kàgàwà bhà nàwí tò rònzì ndi kasũ. Obhó tí, ka kándĩ dhu Ìlĩlã Andítá ۆ, kati: «Ìndrũ rۆ dhu ùtse ka kí dhu ní kàsũdu. Ìma, Ádrùngbãle Kàgàwà ní ndi ma mũtsèya rùkú dhu*.»

²⁰ Pbéttù, àdhàdhì yà Ìlĩlã Andítá náarúnona dhu bhěyi: «Rànú ar'ì òmvũ tí ale náapé ì'ì àwù nà, ní nyĩ nyàkã nyabhũ ònyù kà tò. Kãpé ì'ì idha-atdyú nà, ní nyĩ nyàkã nyabhũ idha kà ròmvù. Obhó tí, wò dhu bhěyi nyĩ nyõnzì dhu rãdù ì'ì àdhàdhì kàzũ-li nyĩ nyìtrò kà-dò-tsíró dhu bhěyi*.»

²¹ Nyĩ nyàkã nzá nyabhũ nzéere dhu rònzì lèmanũ, pbétù nyĩ nyàkã nyõnzì nzéere dhu lèma idzìnga t'ònzita nĩ.

13

Àlità bhà ádròdrۆ ale àkã kifũ dhu

* **12:19** 12.19 Tòr 32.35 * **12:20** 12.20 Mbà 25.21-22. Kà-tì ní, ngãtsi nĩ, wò dhu bhěyi nyĩ nyõnzì dhu dhu rãdù ndi ale àbhũ nyìna rìwù, rãdù ndùgèrè ndũbhà pbìndà nzérenga.

¹ Ingbàtí ìlì ndì ale mà náká ndífú idzi nónyù ìndrù dǒ ádròdrǒ ale. Obhó tí, inzá áhú Kàgàwà bhà rò ádrùngbǎnga náarí mbǎ ì'ì. Ndirò, kǎkǎ idzi nónyù ìndrù dǒ ádròdrǒ ale nǔlì ní Kàgàwà.

² Nírò, ádrùngbǎnga tó obi nà arí'ì ale nà rí ndàgò ale ní Kàgàwà ùyǎ dhu nà rí ndàgò ale. Ndirò, ndi dhu bhěyi arí dhu ònzi ale ní iwà Kàgàwà rǐ anya ìtdì dòyá dhu nìdhà dòyà ì tírò ale.

³ Obhó tí, ídzi dhu ònzi arí ale náarí nǔlì ádròdrǒ ale-òdò ònzi, pbétù abádhi-òdò ònzi arí ní nzére dhu ònzi arí ale. Nyi nyóze tí wà nyongò àdì ìnzì nyi nyí ádrùngbǎle-òdò ònzi rórò? Nírò, nyi nyákǎ nyonzi ídzi dhu, ní kà rǎdù nyifú.

⁴ Obhó tí, ádròdrǒ ale rǒnzina ní Kàgàwà bhà kasu, ndínì nyi nabhù tí nyonzi ídzi dhu. Pbétù, dhu apé ì'ì nzére dhu ònzi nyi nyarí dhu tí, ní nyi nyákǎ nyonzi abádhi-òdò. Obhó tí, ìnzì ní kòkórò nga ndi abádhi rǐ'ì ìndrù tò ì í màlipò àbhù nǐ ádrùngbǎnga tó obi nà nǐ. Màlipò àbhù abádhi rǐ nzére dhu nònzì ale tò rò, abádhi rǒnzina ní Kàgàwà bhà kasu, ndínì kàbhà nàwí nitè tí ì ale tò.

⁵ Ní ndi dhu-okú dò rò, inga nòfò dhu nyú ní kifú ádròdrǒ ale, ìnzì ní Kàgàwà bhà nàwí-òdò ònzi ka kí dhu-okú dò rò tí, pbétù, ale-afí rǐ dhu ìtè átò ídzi dhu rǎrǐ ndi dhu-okú dò rò.

⁶ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, nyí nyarí pàratà ùfò átò. Obhó tí, àlità bhà kasu ònzi arí ádròdrǒ ale náarónzina ní Kàgàwà bhà kasu.

⁷ Ní, nyí nyákǎ nyǎbhú ingbàtí ìlì ndi ádrùngbǎle bhà obhónánga mà ndi ádrùngbǎle tò. Nyí nyákǎ nyǔfò pàratà yà pàratà àbhù arí

kufɔ ndombè-fó, ndirò nyɛ nyàkǎ nyǎtsà tákisi yà tákisi àtsà arí ale-fó. Nyɛ nyàkǎ nyɛfu ifuta nà àkǎ ádrùngbǎle, nyǎdù ilèta nà àkǎ-tsí nílè.

Ìndrǔ rǐ 'òzè nzínziya ǒ dhu ní Kàgàwà bhà Ʋyátá ifũ ka kí dhu

⁸ Nyɛ nyàkǎ nzá nyɛ'ì atdí ale bhà wánzá nà màtí. Wánzá tí nyɛ nyàkǎ nyɛ'ì nà ní atdí dhu kèlè. Ndi dhu ní, nyǒzè nyɛ nyí nzínziku ǒ dhu. Obhó tí, ɔdhìnà nòzè ale nífu wà Ʋyátá atdíǒ.

⁹ Kàgàwà bhà Ʋyátá rǐ dhu òvo, ndàti: «Dhu àkǎ nzá nyonzi m̀nyònì, dhu àkǎ nzá nyohò abvo, dhu àkǎ nzá nyonzi ogbo, ndirò dhu àkǎ nzá nyili afínu ngǎtsi ale-fó rí'ì dhu dǒ*.» Kǒkò ì Ʋyátá mà, kóró ngǔkpà-tsí mànà, ní ka kútsi yàrí atdí Ʋyátá ò: «Nyɛ nyàkǎ nyozè ɔdhìnù àdhàdhì yà ìnyì nyú nyi nyózè nyi nyi-tírò dhu bhěyi*.»

¹⁰ Ʋdhìnà nòzè ale rǐ nzǐ àdù nzére dhu ònzì kà-rò. Nírò, ale t'ódhìnà òzè ka kí dhu ní Ʋyátá ifũ ka kí àkǎkǎ dhu bhěyi dhu.

Krístò rǐngo òná idho àkǎ kodò tí dhu

¹¹ Nyɛ nyàkǎ nyǒzè nyɛ nzínziku ǒ, nyɛ nyùnì wà yà àlè kí'ì òná kòmbí kàsùmì nídhunì. Obhó tí, Yèsù Krístò àlè ka'u òná kàsùmì ǒ, àlè kúgu dòtsí òná kàsùmì ní'ì àdì ndì ndàdì itse ró. Ní kòmbí, kindù wà ndì ìkyèrò nyú àlè tí. Nírò, kànì idho ò rò nyɛ nyí nyívà òná fùkú kàsùmì nǎkǎ wà!

¹² Iku-ǒnga àlì wà ndì, ndirò inga rùbho dhu nínùdù wà ndì. Àlè kǎkǎ àlè ràwà ìnò tó mùtso

* **13:9** 13.9 Uvt 20.13-15,17; Tòr 5.17-19,21 * **13:9** 13.9 Law 19.18

igi, àlě rādù ila ùgye àlě kí nǐ awáwù ǒ mǎtsǔmù nùgù.

¹³ Àlě kàkǎ àlě rǐ'ì adyǐbhengá nga nà àkǎ ídzi mǎtsò nà, àlě rādù àlě òdò kǎkǎ dhu-tsí rǒrò. I dhu ní: pìrà bhěyi ka kí dhu ònyu dhu, iwa t'órita, kóró mǎnyòni-tidò t'ónzita, anya t'ónzita, ndirò adha tó ale-afí nà ka kí'ì dhu.

¹⁴ Nyǐ nyákǎ nyǐfò yà Yěsù íbhò àlě tò mǎtsǔmù. Ndirò, nyǐ nyákǎ nzá nyǔbhà yà ngbòkǔ rǐ atdyúya òho dhu ròvò nyǐ, nyǎmbe kòzè dhu ònzì dǒ.

14

Inzá indrǔ àkǎ ndòtdì ǒdhìnà-ànyǎ ònyu-okú dò rò dhu

¹ Nyǐ nyákǎ nyǎko yà ivíví a'uta nà arí'ì ale inzá nyǐ nyàgò nyǐ nà pbìndà irèta dǒ rórò.

² Atdí ófò ní, atdí ale rǐ'ì inè ndònyu kóró ònyu-tidò pbìndà obi nà a'uta-okú dò rò, pbétù ngǎtsi ale rādù ndà'ù ndònyu itò-bǐ* kèlě pbìndà ivíví a'uta-okú dò rò.

³ Ní, wò ndí kóró ònyu-tidò ònyu arí ale nákǎ nzá ndònzì yà ìnzǐ arí ìzǎ ná'a ale-itsì. Ndi dhu bhěyi tí, yà ìnzǐ arí ìzǎ ná'a ale, nákǎ nzá ndòtdì yà kóró ònyu-tidò ònyu arí ale-ànyǎ, Kàgàwà náko wà kònyu arí ale átò nídhunǐ.

⁴ Inyi, inyi ní àdhi wò ngǎtsi ale bhà kasutále dǒ nyi nyarí anya itdì rò? Kàrǐ kóró dhu ònyu dhu mà, ndirò ìnzǐ kà rǐ kóró dhu ònyu dhu mà

* **14:2** 14.2 Romà tó kigò ǒ Kànisa ǒ, ivíví a'uta nà ale náazè 'ònyu itò-bǐ kèlě, akye ì owuna yà iwà Músà bhà Hyátá ísò ìnzǐ kongò à'ànà ìzǎ mà mǔngǔ-nzo tò ka kàbhǔ perè tí ìzǎ mànà ná'a nǐ.

ní kàbhà kasu tó ádrùngbǎle-òtě. Ndirò, kàbhà Ádrùngbǎle Yěsù rǐ'ì inè obi nà ndidì ka pòtsó pbìndà a'uta ǒ.

⁵ Atdídhená ale náarí atdídhená idho òzù atdídǒ rǐ'ì tǐya nà ròsè ngǔkpà idho dònǎ dhu tí. Pbétù, ngǔkpà ale arádù kóró idho òzù rǐ'ì àdhàdhì. Ndi dhu bhěyi ní ndi, ngǎtsi ale náarí dhu à'u àdhàdhì ndi nyú ndi ndírèna ndítírò dhu bhěyi.

⁶ Afína nitù atdí idho-okú dò rò ale, ní rǐ dhu ònzi ndi dhu bhěyi ndínǐ ndi ndifù tí Ádrùngbǎle Yěsù. Kóró ònyù-tidò ònyù arí ale ní rǐ dhu ònzi ndi dhu bhěyi, ndínǐ ndi ndifù tí Ádrùngbǎle Yěsù átò. Obhó tí, kà rǐ òtsò àbhǔ Kàgàwà tò pbìndà ònyù-okú dò rò. Ndirò, ìnzǐ arí kóró ònyù-tidò ònyù ale ní rǐ dhu ònzi ndi dhu bhěyi átò, ndínǐ ndi ndifù tí Ádrùngbǎle Yěsù, ndàdù òtsò àbhǔ Kàgàwà tò.

⁷ Obhó tí, àlě karí mbǎ ípìrǒnga nà àlě kòzè àlě rǐ'ì kà nà dhu-okú dò rò. Ndirò, àlě karí nzǐ ùve àlě kòzè àlě rùve dhu-okú dò rò.

⁸ Kà-tì ní, àlě kapé ì'ì ípìrǒnga nà, ní àlě kí'ì kà nà Ádrùngbǎle Yěsù òzè ka dhu-okú dò rò. Ndirò àlě kapé ùve, ní àlě kúve Ádrùngbǎle Yěsù òzè ka dhu-okú dò rò. Nírò, dhu apé ì'ì àlě kí'ì ípìrǒnga nà dhu tí, ndirò ngǎtsi nǐ dhu apé ì'ì àlě kúve dhu tí, ní àlě'ì ní Ádrùngbǎle Yěsù bhà ongyéngá.

⁹ Obhó tí, Krístò avè ndàdù ndìngbè, ndínǐ ndi ndadì tí Ádrùngbǎle tí kǎkà iwà úve ale mà, ípìrǒnga nà rǐ'ì ale mà nà tò.

¹⁰ Pbétù inyi, ádhu nyi nyarí anya òtdì odhìnù

dǒ okúna dǒ rò? Ndirò ádhu inyí, nyí nyarí odhìnṹ-itsì ònzì okúna dǒ rò? Obhó tí, àlě'í kóró àlě kikòya Kàgàwà bhà anya t'únṹta tó tombi-ònzì.

¹¹ Obhó tí, ka kándì dhu Ìlìlǎ Andítá ò kati:

«Ádrùngbǎle Kàgàwà rǎtina:

«Ìma, ma mí'ì inè nyìkpódu nà. Ní, kóró ale nùukoyá otdyàya-dǒ ònzidú, ndirò kóró ale nóovoyá dhu k pangba 'àti: ma rǎrǎ Kàgàwà* .»

¹² Ní ndi dhu bhěyi tí, ìngbàtí ìlì ndì ale mà àlě nzínzì ǒ náaweya ndì ndanzì dhu ndìtírò Kàgàwà-ònzì.

¹³ Nírò, àlě kàkǎ nzá àlě rìtdì àlě-ànyǎ àlětírò àlě nzínzì ǒ. Pbétù, kǎnì nyí nyàkǎ nyǒnzì dhu: nyí nyàkǎ nzá nyǔlì odhíkṹ-tsù ùtò rádù ìnzì rùngṹ Kàgàwà bhà otu dhu abádhí-ònzì, ndirò nyí nyàkǎ nzá nyǒnzì abádhí àbhṹ rádù ròtsù nzérénga ò dhu.

¹⁴ Ma m̀ni wà dhu madù dhu à'ù, Ádrùngbǎle Yèsù-otù ǒ: Kàgàwà-nyìkpó ǒ ótì atdí ònyù-tidò mà rǎrǎ'ì mbǎ. Pbétù, ndi ale apé atdí ònyù-tidò mà òzù Kàgàwà-nyìkpó ǒ ótì dhu tí, ní ndi ale tò ndi ònyù òtì wà.

¹⁵ Dhu apé ì'ì yà nyí nyónyṹna ònyù-okú dǒ rò nyí nyàbhṹ odhìnṹ-afí rì'ì izṹ nà dhu tí, ní nyí nyí'ì ìmbǎ àzè tó ale-afí nà. Pbùkù ònyù-okú dǒ rò nyí nyàkǎ nzá nyabhṹ wò Krístò náavè okúna dǒ rò ale nyú rìtsì pbìndà a'uta ǒ.

* 14:11 14.11 Ìsa 45.23

16 Nírò, ídzi dhu tí nyí nyòzè dhu ònzi nyí nyí dhu náká nzá ndì'ì nzére dhu ùnò yà inzà Yèsù ná'ù ale rǎdù nyí nǐ okúna dò rò dhu tí.

17 Obhó tí, òrù-akpà ǒ Ádrùngbǎ kamà Kàgàwà bhà Idzi ní nzí ònyè, ndirò ka ní nzí omvù. Pbétù ka ní yà Kàgàwà bhà Hìlǎ-Alafí arónzina àlè-nyutsì dhu. Í dhu ní: kǎrí àlè àbhù àlè rònzi obhónánga tó dhu, àlè ròkò màrùngà ǒ àlè nzínzi ǒ, ndirò àlè ròkò dhèdhe ǒ.

18 Ní wòrí ófò ǒ àlè kí Krístò bhà kasu ònzi dhu rǐ ndì àlè àbhù àlè ròfò Kàgàwà-nyìkpó, ndirò ìndrù-nyìkpó.

19 Ní ndì dhu-okú dò rò, àlè kàkǎ àlè rònè màrùngà ìbhò rǎdù àlè nzínzi ǒ dhu. Ndirò, àlè kàkǎ àlè rònzi ngùkpà ale òsì rǎdù fíyó a'uta ǒ dhu.

20 Nyí nyàkǎ nzá nyínza Kàgàwà rónzina àlè-nyutsì kasu ònyè-okú dò rò. Obhó tí, kóró ònyè-tidò rǐ'ì inè konyè, pbétù odhìnu àbhù rǎdù ìnzì rùngù Kàgàwà bhà otu ònyè-tidò ònyè nyí nyí dhu ní nzére dhu.

21 Dhu rǎdù àkǎ mběyi nyú nyubhà ìzǎ ìnzì nya'à, nyubhà dìvayi ìnzì nyomvù, nyadù àdì ìnzì nyonzi kóró dhu-tsí yà odhìnu-tsù ùtò rǎdù ìnzì rùngù Kàgàwà bhà otu.

22 Inyi, nyí nyàkǎ nyòdò yà pbùkù a'uta ábhù nyozè ídzi dhu tí Kàgàwà-ònzì dhu afínu ò. Hirò nónzi ale ní yà ìnzì arí ànyǎna òtdì ndìtírò yà afína ùdhè dhu ndì ndònzì rò.

23 Pbétù, yà afína rǔguru ndì ndónyana ònyè-okú dò rò ale, nányǎ Kàgàwà ótdì wà. Obhó tí, kà rǐ nzí ndì dhu ònzi a'uta nónzi ka òná ófò ǒ.

Ndirò, ònzina ka kí kóró dhu-tsí, yà inzá ndì nàko a'uta nà ní nzérenga.

15

Inzá dhu àkă indrũ rònzi nyìkpóna òfò ndìtírò dhu kèlě dhu

¹ Àlě'i yà obi nà àlě kí'i àlě tó a'uta ǒ rò, àlě kàkă àlě rònzi kàkă ìmbă rí'i obi nà fíyó a'uta ǒ ale dzùnà fíyó ivívinga ǒ, ìnzí àlě rònzi àlě-nyìkpó kèlě ǒfò rí àlětírò dhu.

² Ìngbàtí ìlì ndì ale mà àlě nzínzi ǒ nákă ndònzì òdhìnà-nyìkpó ǒfò rí dhu kà tò ndì ndí ídzìnga ònzi dhu-otù ǒ, ndíní ndì dhu adù tí ndì ale òsì pbìndà a'uta ǒ.

³ Obhó tí, Krístò nyé mà náanzì nzá nyìkpóna ǒfò rí ndìtírò dhu, àdhàdhì yà Ìlìlă Andítá ò ka kandí Màsiyà dǒ dhu bhěyi: «Yà abádhí arúnona ìnyi, Kàgàwà, nǐ nzére dhu tó ìtútànga náarà ndà'ε dùdú*.»

⁴ Ndirò kóró dhu yà angyí ka kandí Ìlìlă Andítá ò, ní ka kandí ndíní dhu nudhè tí àlě tò. I Andítá náarí àlě àbhǔ àlě ròndù dhu-dzi, ndàdù àlě-afí àbhǔ ròtsì obi, ndíní àlě kabá tí yà Kàgàwà akò findá làkà àlě tò dhu.

⁵ Nírò, Kàgàwà, yà dhu-dzi t'óndùta tó obi àbhǔ arí indrũ tò ndàdù ale-afí òpè ale, nákă ndàbhǔ nyí nyí'ì ìrita nà nzínzikǔ ǒ, Krístò Yěsù bhà ǒfò nódyì nyí nyí dhu-otù ǒ.

⁶ Ndi dhu bhěyi ní ndì, nyí nyádù Kàgàwà, àlě tó Ádrùngbăle Yěsù Krístò t'ábanà, nílè atdí afíkú na ndirò atdí tǔkú na.

* 15:3 15.3 Zàb 69.10

Krístò ira Pbàyàhúdí mà ìnzǐ ní Pbàyàhúdí màrà tò dhu

⁷ Nírò, nyǐ nyàkǎ nyǒngò nyǎkò nzínzìkù ò àdhàdhì Krístò náakò nyǐ dhu bhěyi, ndínǐ Kàgàwà-òvò ilè tí ndì.

⁸ Obhó tí, ma mátina k pangba nyǐ nǐ, Krístò ira Pbàyàhúdí tó kasutále bhěyi, ndínǐ ndì ndabhè tí yà abádhí t'ábhúna tò Kàgàwà akò làkà rākǎ, ndì dhu ràdù dhu itè Kàgàwà rǎrǐ yà ùnò ndì ndùnò dhu ìfũ arí ałe.

⁹ Kǐra átò ndínǐ ìnzǐ ní Pbàyàhúdí nǐilè tí Kàgàwà átò pbìndà izu tó ałe-afì-okú dò rò, àdhàdhì yà Ìlǐlǎ Andítá ò ka kándǐ ka dhu bhěyi. † Andítá rǎtina:

«Wò dhu-okú dò rò, ma móngo nyilè ìnzǐ ní Pbàyàhúdí nzínzì ò, ndirò ma móngo adyi ùyè mifù nyǐ nǐ*.»

¹⁰ Ndirò, Andítá rǎtina tdítǎ:

«Nyǐ, ìnzǐ ní Pbàyàhúdí tǐrò, nyònzì dhèdhe atdíkpá Kàgàwà bhà ałe màrà*!»

¹¹ Ndirò kà rǎtina tdítǎ yà dhu bhěyi:

«Nyǐ ìnzǐ ní Pbàyàhúdí, nyilè Ádrèngbǎłe.

Nyǐ kóró ałé, nyilè ka*!»

¹² Ndirò, nabì Ìsayà rǎtina:

«Yěsè bhà mùdzukuru* nítòya ndì.

Ní, kònyuya idzi ìnzǐ ní Pbàyàhúdí dǎ,

ndirò ì ałe adùya nyìkpóya ìlì kà-rǎ, ndínǐ ì nigú tí*.»

* 15:9 15.9 2Sà 22.50; Zàb 18.50 * 15:10 15.10 Tòr 32.43

* 15:11 15.11 Zàb 117.1 * 15:12 15.12 Yěsè bhà mùdzukuru

tí ka kánzina iró ałe ní Krístò. * 15:12 15.12 Ìsa 11.10

13 Nírò Kàgàwà, yà àlě àbhù arí àlě rùli àlě-nyìkpó ndì ndónzina dhu rǒ ale, náká ndírà nyí àkáká dhèdhe nǐ, ndàdù nyǎbhu nyǒkò màràngà ǒ, ka nyí nyá'ù nídhunǐ. Ndi dhu bhěyi ní ndi, nyí nyádù nyìkpóku ùli atdíǒ kà rǒnzina fùkù dhu rǒ Ìlǐlǎ-Alafí bhà ádrùngbǎnga tó obi nǐ.

Pòlò rǒte ìnzǐ ní Pbàyàhúdí nzínzì ǒ ndì ndónzina kasu dǒ dhu

14 Àbanǐnzó, nyí nyú nàndà dhu nǐ, ma m̀nì wà dhu mběyi nyú, nyí rùlè ùlè tí ídzìnga t'ónzita nǐ, ndírò nyí rúnì wà obhó dhu tí rí'ì dhu mběyi nyú, ndi dhu ràdù nyǎbhu nyǎmbe sedzà àbhù dǒ fùkù nzínzìku ǒ.

15 Yàrí bhàrəwà ǒ ngùkpà ngari ǒ, ma mándí dhu fùkù obi nyú nà, ndínǐ nyí nabhù tí nyǐrè yà angyi ka kúdhe fùkù dhu. Ma m̀rà kǒnzì rǒ ndi dhu bhěyi, ma m̀bàná Kàgàwà bhà ídzìnga,

16 mí'ì Yèsù Krístò bhà kasutále tí ìnzǐ ní Pbàyàhúdí tò dhu-okú dǒ rǒ. Ma marí kùhanì tó kasu ònzi, m̀nò Kàgàwà bhà Ídzì M̀kürù, ndínǐ ma mìtè tí ìnzǐ ní Pbàyàhúdí Kàgàwà tò perè tí. Kàgàwà ràdù ndi perè àko iwà Ìlǐlǎ-Alafí ú'o ka rìlǎ nyìkpóna ǒ dhu-okú dǒ rǒ.

17 Yà Yèsù Krístò mànà mǎ múngbò mǎ nìdhunǐ, ma mí'ì ìnè mìlè ma Kàgàwà tò ma m̀onzina kasu-okú dǒ rǒ.

18 Obhó tí, ma mí nǐ momvù misè vurò dhu, ìnzá ní yà Krístò ónzì otùdu ǒ dhu kèlě ma mòvò rǒ. Kǒnzì ndi dhu, ndínǐ ìnzǐ ní Pbàyàhúdí nùugèrè tí ì 'ìfu Kàgàwà. Ndirò kǒnzì ka yà ndi ndábhù m̀nò dhu mà, ndi ndábhù m̀nzì dhu mànà-otù ǒ.

19 Kõnzì ka átò yà ndì ndábhũ mɔnzì Kàgàwà bhà Ɔlǎ-Ɔlafí bhà ádrùngbǎnga tó obi nǐ ize mà yà inzà apèna 'ònzì angyì ìndrũ-nzínzì ǒ dhu màná tó ádrùngbǎnga tó obi-otù ǒ. Ndi dhu bhěyi ní ndi, ma múnò Krístò bhà Ídzì Mákũrù kóró ngari òná, ròpè ndì Yèrùsàlemà tó kigò ò rò, ràrà àhũ Ìlirikò† tó mùlengù ò.

20 Ndirò, atdí ma mi'ì nà irèta ni'ì múnò Krístò bhà Ídzì Mákũrù yà inzà ndi màkũrù apèna ndiri òyá kóró ngari òná. Ma mazè mɔnzì ka ndi dhu bhěyi, ìnzì ma múnò tí Ídzì Mákũrù yà iwà ngàtsi ale náapè ndùnò ka òyá ngari ǒ,

21 àdhàdhì yà Ɔlǎ Andítá ò ka kàndí ka dhu bhěyi. Ɔ Andítá rǐ dhu òvò Màsiyà-okú dò rò 'àti: «Kàkà inzà ka kapèna kàbhà màkũrù òvò fǐyò ale, náalaya ka. Kàkà inzà ka kapèna kàwě fǐyò ale ní i kǎdùya dòya àlũ*.»

*Pòlò rǒte Yèrùsàlemà mà, Rómà mà,
Spàniyà màná ò ndì ndàrà nǐ abhi dǒ dhu*

22 Ídzì Mákũrù ùnò ma mí yà inzà apèna kìri ale tò dhu ní ndi tsùdu nútò ibí-gùna nyú ìnzì marà àhũ àwú fǔrǎbvù.

23 Obhó tí ibi atò nyú ǒ, ma mí'ì dhu-atdyú nà atdí dǒ marà nyǎndà. Ní kòmbí, ma mí mbǎ ma múnzina tdít dǒ yàrí mùlengù ǒ kasu nà.

24 Ní Spàniyà tó pbìrì ò ma mǎrà rò ma múda fǔrǎbvùnǎ òná kàsùmì ǒ, ma mùni wà dhu ma rǎrǐ ngbòku àlà àlǎ. Ndirò, iwà idhèdu ìka ndì

† 15:19 15.19 Ìlirikò ni'ì Mákèdòniyà tó pbìrì tí i'ì kyèròkyèrò atdí mùlengù. * 15:21 15.21 Ìsa 52.15

yà atdíkpá àlě kòkò nyí mànà ídò kàsùmì tí dhu-dzidò rórò, ma mòzè nyǒnzì dzùnadu ányì ma mára nǐ pbàkà abhi ǒ.

²⁵ Pbétù kòmbí, ma mí pé àrà mùdzùná nà angyi Yèrùsàlemà tó kigò ò rí'ì Kàgàwà bhà ale tò.

²⁶ Obhó tí, dhu ófò Màkèdòniyà mà Àkayà‡ mànà tó pbìrì ǒ Kàgàwà bhà ale-nyìkpó, rùndu malì-tsù, ndínì ì onzi tí Yèrùsàlemà tó kigò ǒ rí'ì ale nzínzì ǒ rí'ì nàkùtále dzùná nǐ.

²⁷ Obhó tí, abádhí ònzì ndi dhu ì nyú ì òzè ka dhu bhěyi. Pbétù dhu àkànà wà atdíđ abádhí rònzì ì nàkù tó Pbàyàhúdì dzùná. Obhó tí, dhu apé ì'ì ì ìnzì ní Pbàyàhúdì nábà yà Pbàyàhúdì tò Kàgàwà udhé ale-afí tó asota átò dhu tí, ní dhu àkànà wà ì ìnzì ní Pbàyàhúdì ròwù Pbàyàhúdì dzùná ònzì rǒ átò foyá rí'ì dhu-tsí nǐ.

²⁸ Ní, ndi kasu ìto ma mí, madù wò ndi tsùna ka kùndu malì àbhù abádhí-fó kóró ale-ònzì rò rò, ma múda fùrábvùnà yà Spàniyà tó pbìrì ò ma mára nǐ pbàkà abhi ǒ.

²⁹ Ima nyú ma mànì wà dhu, fùrábvù ma mára àhù òná kàsùmì ǒ, ma ràràrà ábhǒ asota nyú nà fùkù Krístò inǎ rò.

³⁰ Àbanǎnzó, ma mìtdè nyí ìtdè tí àlě tó Àdrùngbǎle Yèsù Krístò-okú dò rò, ndirò yà Kàgàwà bhà Hlǎ-Alafí náarìbhona àlě ròzè àlě nǐ àzè-okú dò rò, kùngbò àlě atdíkpá itsòta ǒ, àlě rìtsò àlě atdíđ Kàgàwà rǒ dùdú.

³¹ Nyìtsò nyí dùdú, ndínì ìnzì nzére dhu náabá

‡ 15:26 15.26 Pbàrómá tò ndi ndi bhàrwà àndì òná kàsùmì ǒ, Pòlò ì'ì Kòritò tó kigò ǒ Àkayà tó pbìrì ò.

tí ima kǎkà Yùdeyà tó pbìrì ǒ arí'ì inzá Yěsù ná'ù ale inǎ rò. Ndirò nyàtsò nyí dùdú, ndíní Kàgàwà bhà ale náakò tí yà ma mǎrà nà Yèrùsàlemà tó kigò ò mùdzùnà mběyi.

³² Ndirò ndi dhu bhěyi Kàgàwà òzè ka rì'ì nǎ, ma mǎrà àhụ àhǔ bvùkù dhèdhe ǒ, madù maso aké nzínzíkù ǒ.

³³ Nírò Kàgàwà, yà mǎrùngà ìbho arí àlě tò ale, náká ndí'ì atdíkpá nyí mànà kóró. Àmìnà!

16

Pòlò rǎ Ròmà tó kigò ǒ arí'ì Kàgàwà bhà ale nóvì dhu

¹ Ma mòzè mìtè a'uta ǒ àlě t'áwènà, Fòyibè fùkù. Íyàdhíyà arí kasu dzùnà ònzi Kèkùreyà tó kigò ǒ kànísà ǒ.

² Ní fǔrǎbvù kà rǎrà àhụ rò, nyí nyàkǎ nyǎko íyàdhíyà àlě tó Ádrùngbǎle-òvò rǒ, àdhàdhì Kàgàwà bhà ale àkǎnà ì rǒnzì ka dhu bhěyi. Nyí nyàkǎ nyǒnzì kà dzùnà kà rǎ atdyúna òho fukú kóró dhu nǎ. Obhó tí, íyàdhíyà ónzì ábhǒ ale nyú dzùnà. Ndirò kǒnzì dzùnàdu nyú mà átò.

³ Òvì nyòvì Pèrèsílà mà pbìndà kpatsìbhále Àkilà nà*. Abádhí ní yà atdíkpá mǎ marí Yěsù Krístò bhà kasu ònzi mànà ale.

⁴ Abádhí átsù mbèmbè 'ùve pbàkà ípìrǒnga àpà ì í 'ìgǔ rò. Ní ma màdu òtsò abádhí tò. Ndirò, ìnzí ní ima kèlě ndi atdíró ma màdu òtsò abádhí tò, pbétù ìnzí ní Pbàyàhúdì tó pbìrì ǒ kóró kànísà nádu òtsò átò abádhí tò.

* **16:3** 16.3 Kas 18.1-3

5 Òvì nyòvì yà abádhí mà t'ídzá arí 'ùndũ kànìsà átò. Òvì nyòvì yà atdíđǒ ma mózè Pàyìnatò. Àbadhi ní ndi wemberè tí Krístò ná'ù Àziyà tó pbìrì ǒ bhà nzínzì ǒ alɛ.

6 Òvì nyòvì Màriyà yà atdíđǒ aránà affina ìtu rǒ fùkú dhu nǐ alɛ.

7 Òvì nyòvì Àndèrènikò mà Yùniyà nà. Abádhí ní fàkà pbìrì ǒ bhà, yà atdíkpá ka kusó mǎ mànà imbi ò. Abádhí ní uvitatáɛ yà atdíđǒ ka kárí ìfùna, ndirò abádhí ní angyinǎ rò Krístò ná'ù rùdú alɛ.

8 Òvì nyòvì Àpùliyatò, yà atdíđǒ ma mózè Ádrùngbǎɛ-nyuɽsì alɛ.

9 Òvì nyòvì Rùbanù, Krístò bhà kasu ònzi mǎ marí nà odhikà. Ndirò, òvì nyòvì Sitakì, yà atdíđǒ ma mózè alɛ.

10 Òvì nyòvì Àpelè, yà Krístò-nyuɽsì pbìndà a'uta tó obhóngà nitè kpangba alɛ. Òvì nyòvì Àrìstòbulò bhà idzá aróko alɛ.

11 Òvì nyòvì Yèrèdǐyò, fàkà pbìrì ǒ alɛ. Òvì nyòvì Ádrùngbǎɛ Yèsù ná'ù alɛ, kǎkà Nàrkisò bhà idzá aróko.

12 Òvì nyòvì Tìrìfenà mà Tìrìfòsà mànà, yà atdíđǒ Ádrùngbǎɛ bhà dhu arí affiya àtdũ vèbháɛ. Òvì nyòvì yà atdíđǒ ma mózè Persì átò, yà atdíđǒ Ádrùngbǎɛ bhà dhu arí affina àtdũ tsìbháɛ.

13 Òvì nyòvì Rufù, yà Ádrùngbǎɛ ópì fìndà alɛ. Ndirò òvì nyòvì kà-tsánà yà ma marózuàna átò iyàdu bhèyi alɛ.

14 Òvì nyòvì Àsìkritò mà, Fùlegò mà, Hérmè

mà, Pàtròbà mà, Èrmà mà, yà atdíkpá abádhí arí'ì mànà odhíya mànà.

15 Òvi nyòvi Filòlogò mà Yùliya nà, nyădù Nèrewù mà òvi awènà mànà. Ndirò òvi nyòvi Òlipà mà yà ì arí'ì mànà atdíkpá Kàgàwà bhà kóró ale mànà.

16 Òvi nyòvi nyí mběyi nzínziku ò, nyătsè nyí àdhàdhì odhi arónzina dhu bhěyi. Krístò bhà kànísá kóró nóvi nyí.

Kà řiku dòná rò nř, Pòlò ř sedzà àbhě Rómà ò pbàkrístò tò dhu

17 Àbanřnzó, ma mìtdè nyí ìtdè tí, nyàndà nga mběyi kākà ìndrű-ōnga àpà arí 'ùndò ale nà. Í ale ní kākà ngűkpà ale àbhũ rádù rùvò ídzì otu ò rò, 'àdù àmbe yà fűkù ka kúdhe dhu àgò dǒ ale. Ní nyí nyākă nyütù nyí, nyòkò itse abádhí rǒ rò.

18 Obhó tí, ì dhu bhěyi ale-tidò náarí kàsũna ònzi ní nř àlě tó Ádrùngbăle Krístò, pbétù abádhí arí kàsũna ònzi dhu ní òya kèlě. Ndirò, abádhí arádù kākà isísó afíya nà ale nátra òvòvù ndirò utrátá tó òtěya nř.

19 Nyí nàndà dhu nř, kóró ale úni wà ìngbà dhu bhěyi màtí nyí nyarí Ádrùngbăle ìfű dhu. Ní ndi dhu-okú dò rò, idhèdu ìka ndi atdíđ okúku dò rò. Pbétù, ma mòzè nyí'ì dhu-ōnga t'òvòtatále tí ídzìnga t'ònzita-otù ò. Ndirò nyí nyākă nyòkò ìlřă ale tí, nyíndà nyí nzére dhu rǒ rò.

20 Ndi dhu bhěyi nyí nyònzì dhu rò, Kàgàwà, yà màrùngà ìbho arí ale, ř pǒmvo Sitanì-òbì ìto, ndàbhũ nyòbè dònà pǒku-tsítsíró ìnzá òtrò idho ò.

Àlě tó Ádrùngbǎle Yěsù Krístò bhà ídzìnga náká ndì'ì atdíkpá nyí mànà!

²¹ Tìmòtewù, kasu tó odhìdu nóvì nyí'ì. Ndirò fàká pbìrì ǒ bhà: Lùkiyò, Yàsonà, Sòsipátrò mànà nóvì nyí átò.

²² Yàrí bhàruwà Polò ávi rándí fùkù ní ima, Tèrtiyò. Ní ma mòvì nyí yà àlě nùngbò Ádrùngbǎle-ovò rǒ.

²³ Gǎyò, yà ima, Polò nakò pbì idzá ndirò yà kànìsà ǒ kóró ale nákw arí ròngò 'undu pbì idzá ale, nóvì nyí'ì. Àlě t'adònà Kwartò mà, Rǎstò yà kigò ǒ malì òdo arí ale mànà nóvì nyí.

[
²⁴ Àlě tó Ádrùngbǎle Yěsù Krístò bhà ídzìnga náká ndì'ì nyí nà kóró. Àmìnà.]

Atdírò tí Kàgàwà àkǎ ilèta nà dhu

²⁵ Kàgàwà àkǎ ilèta nà! Àbadhi rǐ'ì inè obi nà ndàbhu nyí nyíkò pòtsó a'uta ǒ yà ma maróvona ìndrù tò Yěsù Krístò bhà Ídzi Màkùrù-otù ǒ. Ndì Màkùrù-otù ǒ, Kàgàwà ábhu kuni yà mùhàngú ò rò okónà órù ò dhu.

²⁶ Ní kòmbí, àdhàdhì Àbadhi, yà dhòdhódhónga nà arádi ale núuyá dhu bhěyi, mà móvò yà pbànábí andí Krístò-okú dò rò dhu, ndíní kóró pbìrì ǒ ale náa'u tí ka, 'adù kifù.

²⁷ Nírò Kàgàwà, yà atdíró tí arí'ì dhu-ǒnga t'òvòtatále tí ale, náká ilèta nà dhòdhódhónganà Yěsù Krístò-otù ǒ kǎnzì dhu-okú dò rò! Àmìnà.

Ungbòta-Ɖwátá Tó Bhǔkù

Ndrǔna: Ungbòta-Ɖwátá Tó Bhǔkù New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndrǔna (Ngit)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

abb6c630-aaf1-5647-8172-605215e8fe12